

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimite.
Insere
se primesc la Administrațiunea
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalok, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Julius Lo-
pold (VII Erzsébet-körut).
Prețul însușilor: o serie
garnond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tarif și învo-
ială. — RECLAME pe pagina
3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 24.)

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare
târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 132.—Anul LXX.

Brașov, Vineri 15 (28) Iunie.

1907.

O privire asupra situațiunei.

Se întâmplă în lumea politică dinăuntrul monarhiei noastre lucruri, cari toate pun în vedere o schimbare, despre care astăzi nu se poate prevedea cât de departe va merge.

Deja cu venirea la putere a coaliției maghiare și a koșutiștilor s'au introdus schimbările. Noi aici le-am simțit numai înspre mai rău. Am scăpat de-o belea ca să dăm de alta și mai mare. Pe câtă vreme școalele și așezămintele noastre culturale erau mult primejdite mai înainte, astăzi s'a declarat războiul contra lor pe toată linia. Era nouă cea mult laudată s'a prefăcut într'o eră de prigonire și de huiduire. Deputații naționaliști din dietă pot să istorisească multe despre aceasta. Ei au mers acolo în speranță că vor putea dobândi ceva bun și folositor și pentru neamurile de altă limbă, și că vor putea convinge pe adversari că acestea nu sunt nici dujmane statului nici dujmane Ungurilor. N'au putut face însă nici o ispravă, răspunsul a fost că li-s'a arătat pumnul. E bine că aceasta nu i-a descurajat. Speranțele ce le au în viitor sunt schimbările de cari am amintit și dela cari așteaptă că vor face cu timpul posibil de-a se ușura soarta amară a naționalităților.

Una din aceste speranțe se întemeiază pe introducerea votului universal în Ungaria. Invingerea lui în Austria a dat nutremânt acestei speranțe, dar știind cum se fac și se dreg toate în Ungaria, se slăbește mult și credința, că viltorea reformă electorală va aduce o îmbunătățire simțitoare a stărei naționalităților. Asemenea, după experiențele de până acuma nu se poate mult aștepta în favorul naționalităților nici dela schimbarea în raporturile economice dintre Ungaria și Austria, mai ales că de pe acum kossuthiștii se pregătesc de-a se împăca cu Austriicii dacă vor vedea că n'au încătrău, căci puterea e dulce și n'o vor lăsa din mână, știind prea bine ce i-ar aștepta dacă

ar ajunge iarăș la cârmuire tiszaiștii ori trabanții lui Fejervary. Acum e la ordinea zilei conflictul cu Croații. Nici dela acesta nu se poate aștepta vre-o schimbare a situațiunei generale și prevedem că in cele din urmă se vor împăca iarăș cei dela Agram cu cei dela Budapesta. Chiar în cazul când conflictul ar avea urmări mai grave, ce ne poate aduce nouă Românilor de exemplu, când trăim în vitrega epocă care a dat naștere legii lui Apponyi?

Mulți mai atribue o extraordinară importanță faptului că partidul cel mai influent diriguitor, din parlamentul austriac este azi cel creștin social, care s'a dovedit în multe rânduri ca amic al cauzei naționalităților din Ungaria și fac concluzii că poate de aici va rezulta cu timpul ceva bun și pentru popoarele nemaghiare.

Toate acestea sunt însă combinații nesigure fiindcă după zicala: „cămașa e mai aproape de piele“ nici amicii cauzei naționalităților nemaghiare din Austria, nu vor periclita interesele lor cele mai apropiate de dragul Românilor, Slovacilor etc. Ne-am bucurat și ne vom bucura de ori-ce sprijin ce ni s'a dat și ni se va da în lupta grea de existență ce-o purtăm, dar trebuie să fim conștii de aceea că cel mai mare sprijin și ajutor trebuie să ni-l dăm noi înșine în toate împrejurările prin energia, iubirea de jertfă și abnegarea noastră.

Suntem un popor care a dat probe de multă abnegare și de mare tenacitate în apărarea limbei și a obiceiurilor sale. De ceea-ce acest popor are lipsă, mare lipsă, este o conducere bună, care să-i știe uni și valora forțele lui în toate direcțiunile, cu deosebire însă pe terenul culturai și pe cel economic, pe care, deși cu mari greutate, pot fi dezvoltate aceste puteri ale lui spre binele neamului întreg și al patriei.

E foarte laudabil și firesc zelul ce-l manifestă în luptă generația noastră mai tânără și se poate esplica până la un punct că este cam

nerăbdătoare de a ajunge la țintă. Ar trebui însă să se facă școală cu ea, acomodată stărei actuale și a șanselor de isbândă ale poporului, pentru ca energia și munca ce o desfășură și vrea s'o desfășure să se împartă asupra tuturor punctelor și a celor mai mici ce pot avea însemnătate în viața și dezvoltarea poporului.

E bine să fim orientați despre toate, dar să nu ne perdem în contemplarea celor ce se petrec în jurul nostru, neglijind datorii noastre, și cele mai mici la părere dar mari în efectele lor. Tinerimea noastră ar trebui să înțeleagă că cea mai mare a ei chemare este de a lua asuprași apostolatul pentru promovarea culturai poporului până în cea mai neînsemnată colibă românească.

Revista politică.

Cei dela guvern sperau că Croații vor depune arma în chestiunea limbei la drumurile de fier și că vor înceta cu obstrucțiunea, dar nu li s'a făcut pe voe. Deputații Croații au hotărât să continue lupta și obstrucțiunea. In urma aceasta Banul croat contele Pejacevich și-a dat demisiunea din postul său și ceilalți membrii ai guvernului croat vor trebui să facă asemenea. Probabil va trebui să fie dizolvată acum și dieta croată. In cazul acesta e cu puțință ca la nouăle alegeri să aibă majoritatea Starcevicianii, cari sunt și mai radicali și nu vor altă invoială cu Ungurii decât ca Croația să fie recunoscută ca egal îndreptățită cu Ungaria in toate privințele. Kossuth și cu toți ortacii coaliției se plâng că Croații au părăsit cu necredință alianța ce-au fost încheiat-o la Fiume cu trimișii coaliției maghiare în toamna 1905.

Demisiunea Banului a fost primită de Majestatea Sa, și se vorbește că în locul lui va fi numit Alexandru Rakodeczay, președinte de tablă, care ar fi omul guvernului unguresc. In tr'aceia deputații croați sunt firm

hotărâți a face obstrucție până la cuțite. Unele foi lătesc faima, că obstrucția croată ar fi nutrită de cătră cei din Viena, cari vor să învrăjbească cu orice preț pe Croați cu Ungurii. Interesant e că Croații continuă a vorbi in cameră tot numai in limba lor.

Se crede că Croații vor face și așa numita obstrucție tehnică, căutând a împiedeca în orice chip mersul desbaterei.

Foile ungurești, mai ales ale coaliției nu prea vorbesc de *cazul de imunitate al deputatului Vaida*. Ințelegem adecă aici cercetarea ce o face comisiunea de imunitate asupra cazului cunoscut când deputatul Vaida cu forța a fost silit să iasă afară din sala ședințelor camerei. Acele foi aduc rapoarte despre cele petrecute in comisiune, despre ascultarea președintelui camerei Iusth și a mai multor deputați unguri și a câtorva deputați naționaliști. De altfel tac, căci se știu cu musca pe căciulă. Numai foaia opozițională „Az Ujság“ vorbește fără sfială și li sbicuește cu multă ironie bătânduși joc de eroismul kossuthiștilor, cari atunci să laudau că l'au dat afară pe Vaida cel nesuferit, iar acum după ce vād că s'au blamat și au blamat parlamentul cu purtarea lor brutală și sălbatică, să codesc și nu vrea nici unul să recunoască ce-a făcut. Iată cum critică „Az Ujság“ purtarea lor, scriind:

»Este o aparițiune curioasă. Când l'au dat afară pe Vaida fiecare a ridicat degetul zicând: și eu, și eu! Acum când se face cercetarea, iese la iveală, că nimeni nu l'a dat afară. Ba din contră, fiecare a îngrijit, ca celălalt să nu-l bată (pe Vaida). Și după ce nimeni nu l'a dat afară, rezultatul cercetării va fi fără indoială, că nici n'a fost dat afară. Fiind astfel lipsă de dovadă a faptului, trebuie să se constate că d-l Vaida a eșit din sală preumbându-se și toată societatea in parte l'a lăsat in pace, in parte a păzit ca nu cumva să-și dea el însuși palme. Asta apoi înseamnă virtute! Inaintea ochilor unui parlament s'a întâmplat ceva și acest ceva nu s'a întâmplat, fiindcă eroii, ar trebui să dea seamă de ce s'a întâmplat!«

FCILETONUL »GAZ. TRANS.«

Din viața țărănească.

de
Gr. N. Coatu.

Să ajutăm pe nevoeși.

(Fine.)

Degrabă mai trece vremea, când sezi de vorbă!... Incepuser des-de-dimineață sfatul cu mătușa Antonia, apoi cu Zaharia Enache, cu Ioan Irimia, cu Gheorghe Rotaru, cu Stan, cu Bran, cu mai nu știu care, că uitându-mă în jurul meu, numărul celor adunați trecea de 12 și, când m'am uitat pe cer, soarele mai ajunsese la mijlocul lui; puțin mai trebuia și ajungea la ameză. Femeile din sat își poruise bărbății la plug că tot mai era de arat, alții la ridicat de vie, își hrănise copiii, își mai regulase și alte treburi pe lângă casă și acuma, unele din ele, cu câte o lumână-rică în mână și cu câte un smoc de flori de salcâm, cărduri, cărduri, se duceau să vadă pe Alecu Popa, care își luase rămas bun pentru totdeauna, dela cei vii.

* *

Acuma, eram chiar gata să ne despărțim, să dăm sfârșit sfatului ca să ne mai vedem de treabă, că mai multă căutare are treaba decât vorba. Când colo,

iată că vine Gheorghe Ciobanu, într'un docar foarte bun, la care era înhămat un cal negru ca corbul, gras, frumos și ager de mânca foc; își era mai mare dragul să-l privești. Scânteii nu altă-ceva, părea că es din ochii lui. Strălucea așa de tare părul pe el, în bătea soarelui, că mai îți venea a crede că-i uns cu ceva grăsime. Era vesel și sta dârs și cocotat în fundul docarului țărănoiu de Ciobanu, că credeai că ce boer mare e!

— Bre!... da ce berechet te-o lovit pe tine!...

— Ia m'am făcut și eu boer. Adică, ce noi țărani n'avem voie să mergem în trăsuri bune?...

— Cum să nu aveți! numai dacă vă dă mâna.

— Atât calul cât și docarul îmi păreau cunoscuți și nu-mi aduceam aminte de unde.

— Și când ți-ai cumpărat tu echipagiul acesta?...

— Când?... acuma!... Cu bani gata ce nu găsești?...

— Și ai dat multe parole?...

— Nu așa multe; fi cam de plească; vr'o 400 lei.

— Ce spui bre?... Cu hamuri cu zurgălăi?...

— Uite așa cum îl vezi!...

— Și unde ai găsit tu pleasca asta?... Că numai calul face parolele astea?...

— Dela Vasile Chiper din Zorleni, cela care a fost picher și pe aici pe la noi.

— A!... mă miram eu de unde cunosc calul și docarul și nu-mi aduceam aminte. Cum, da nu mai este picher?

— Nu!... s'o șters mâța pe bot!... L'o dat afară din slujbă.

— Cum să poate?... Apoi părea om bun, om de treabă.

— Părerea și cu adevărul nu se potrivește. Il vezi pe om, om, dar ce ascunde într'insul nu poți ști. După părere, mulți ai zice că-s buni, dar amarnic te mai înșeli.

— Și zi l-o dat afară pe bietul Chiper?

— Vra să zică n'ai știut istoria cu dânsul?

— Nu!... Nici nu-l cunosc așa de aproape; așa din vedere.

— Atunci să v'o spun eu, care îl cunosc bine și cu care sunt și o leacă de rudă dragă doamne. Dar îi cam lungă!...

— Lungă, scurtă hai spune-o, că-s curios să știu; aveam bună idee de omul acela.

— Cred că ai auzit proverbul: „Păduchile când să satură ese în frunte“. Așa o făcut și Vasile Chiper. Bietul moș Gheorghe Chiper, tatăl lui, gospodar de frunte în Zorleni, o cheltuit multe parole

până ce l-o învățat o leacă de carte. Era nătâng!... nu-i prea plăcea cartea și de aceea cu chiu cu vai, o făcut patru clase de liceu. Ar fi vrut să-l dea mai departe, că doar îi dădea mâna însă n'o fost chip. Cum o terminat clasa a patra, o intrat voluntar în armată și o făcut trei ani in trupa permanentă.

Terminând armata, o venit acasă și la câteva luni s'o însurat cu fata unui fruntaș tot de-acolo, din sat. Cu averea dela nevastă și cu cea dela părinți ar fi dus-o foarte bine, dacă s'ar fi pus pemuncă că cine muncește se folosește.

Din nenorocire nu-i prea plăcea munca câmpului și de aceea n'o ducea tocmai bine cu toată averea ce avea. Scârția căruța chia bine. Umbla îmbrăcat prost de par'oă era un cerșitor. Prin stăruințele lui moș Gheorghe și prin a neamurilor de pe nevastă, pe lângă prefectul și inginerul județului, acum câțiva ani în urmă l-o numit picher pe șoseaua Zorleni Fălcui. Și la slujba asta sunt multe chicusuri.

— Hei ce chicusuri?...

— I hai! Aici care-i om face parole. Nu vedeți că mai toți picherii stau bine.

— Hei cum?...

— Apoi un om face o zi de șosea și pe urmă dă 5 sau 6 lei picherului și-i trece că o făcut cinci zile. Alții, cari n'au parole, îi cărăbănesc găini, ouă, unt, câte o dimigeană de vin, mă rog ce au.

Martii a fost o zi însemnată pentru noul parlament austriac, căci în această zi s'a ales biroul camerei. Firește că alegerea președintelui a fost cea mai însemnată; a trebuit să premerge o luptă aprigă pentru ca să izbutească candidatul partidului creștin-social Dr. Weiskirchner, care a reușit a fi ales cu mare majoritate adecă cu 351 voturi contra 101. Aceasta este a se datori împrejurărilor, că cu creștinii-sociali (partidul lui Lueger) au votat toate partidele afară de social-democrați și de jidovi. Aceasta dovedește că partidele amintite voiesc să ia poziție contra social-democraților. La posturile de vice-prezident au fost aleși un ceh, Dr. Zacek și un polon Dr. Starzynski, contra alegerii căruia Ruteni din Galiția au ridicat protest.

Alegerea creștinului-social Dr. Weiskirchner de președinte al camerei a produs mare bucurie în tabăra partidului creștin-social. Căci printr'asta s'a dovedit că majoritatea camerei recunoaște și apreciază principiile partidului creștin-social. Weiskirchner e primul vienez, care ocupă postul onorific de președinte al camerei. Alegerea aceasta e interesantă și pentru aceea, că președintele ales e antisemit. De aceea toți deputații evrei și evreofili au votat împreună cu social-democrații în contra lui Dr. Weiskirchner.

*

În ședința de Martii a camerei române, noul deputat naționalist-democrat d-l prof. N. Iorga, și-a dezvoltat interpelarea sa în chestiunea răscoalelor țărănești și în chestiunea ingerințelor ce s'au făcut la alegerile recente pentru camerele române. D-l N. Iorga, care a vorbit un cias întreg, a făcut mai întâi istoricul răscoalelor țărănești din primăvara trecută, arătând că germenele acestor răscoale trebuie căutat în reaua stare economică a țărănilor din România și protestând contra afirmărilor că ele ar fi fost provocate de o influință din afară de hotarele țării. Recunoaște că țărăni s'au făcut vinovați după lege — deși jafurile și omorurile în Muntenia au fost săvârșite de oameni străini și îndărătnici, dar toată răscoala trebuie privită și judecată din punct de vedere patriotic. D-l Iorga arată apoi, că mulți dintre țărani au fost arestați pe nedreptul, că cei mai vinovați au scăpat, și că acum țărăni se judecă de curțile cu jurați. Pe când unele din curțile cu jurați, precum a fost cea dela Iași, a achitat pe țărani arestați punându-i pe pi-

cior liber, alte curți cu jurați, cum a fost cea din Pitești, a judecat pe țărani la muncă sâlnică, deși și unii și alții sunt deopotrivă vinovați. Aceasta stare de lucruri nu poate aduce țării vre-un bine. Din cei ce au săvârșit crime sunt foarte puțini și aceștia ar mai merge să fie condamnați. Cea mai mare parte însă nu sunt așa de vinovați și aceștia au primit deja până acuma destulă pedeapsă. Pentru noi, zice d-l Iorga, lecțiunea căpătată prin răscoalele țărănilor a fost așa de strașnică, încât vom lua măsuri, ca să nu se mai repete. Pe de altă parte însă și țărani au căpătat o lecție destul de grea. Crede că cel mai bun lucru, ce l'ar putea face guvernul actual, ar fi să intervină să se dea o amnestie generală. D-l Iorga mai vorbește apoi de modul cum s'au înăbușit răscoalele, arătând că în unele județe s'au folosit de administrație și miliție mijloace nepermise și barbare.

Ministrul de interne I. Brătianu răspunde d-lui Iorga și zice între altele, că toată camera și întreaga Românie este convinsă, că baza țării o formează țărănișia și guvernul e hotărât să facă totul pentru vindicarea răului. Amnestia este însă un act foarte grav, ea este pe lângă aceea un drept al coroanei, ale cărei sentimente pentru țară se văd dealtfel în manifestul guvernului. Actualul guvern, care cunoaște bine sentimentele regelui, va ști când să facă apel la acest drept al coroanei și pentru aceea roagă camera să aibă încredere în guvern.

Răspunsul ministrului Brătianu a fost luat la cunoștință.

Sf. Rusalii în Blaj.

Blaj, 25 Iunie.

Sub impresiunea plăcută a serbării frumoase și impunătoare religioase, la care am asistat în ziua întâi de Rusalii, viu a vă descrie pe scurt decursul ei. Totdeauna s'a serbat Rusaliile în Blaj cu multă pompă fiind în aceasta zi și hramul bisericii catedrale. De rândul acesta a decurs însă festivitatea bisericească într'un mod deosebit de sărbătoresc.

Deja des de dimineața se lucra la pavoazarea cu frunze și crengi verzi al drumului ce duce dela catedrală până la castelul metropolitan. Pe aici avea să treacă procesiunea. La orele 8 $\frac{1}{2}$ au pornit din catedrală canonicii și preoții numeroși îmbrăcați în odăjdii și au mers în procesiune în sunetul clopotelor, ca să aducă pe I. P. Sa Metropolitanul Dr. Victor Mihalyi dela

Castel. Tinerimea școlară forma de amândouă părțile cordon.

Ajunși cu procesiunea la catedrală, bubuitul a trei salve de treascuri a anunțat începerea sf. liturgii. Un foarte număr public din Blaj, din împrejurime și venit și din departări, mulți veniți și pentru concertul tinerimei universitare, ce s'a dat în aceeași zi, a asistat la serbare. Scaunele canonice erau ocupate de membrii prezenți ai directoriului fundațiunii Șuluțane și de oaspeți veniți din afară, ear naia bisericeii era ticșită de public. Corul impozant compus din dame, domni, teologi, studenți gimnaziali și copii, în număr de peste 200 de persoane, era postat în galeria cea mare vis-a-vis de altar. De pe galeria atârna un prea frumos covor ce înfățișa un mare și mândru vultur, iar în mijlocul coriștilor stătea pe un mic podiu cu bageta în mână neobositul nostru măestru, profesorul Iacob Mureșianu.

Se începe sf. liturgie I. P. S. Sa Metropolitanul încunjurat de o vrednică cunună de preoți și diaconi a îmbrăcat frumoasele haine de sărbătoare luând mitra și cârja și cu chipul blând și senin a binecuvântat pe credincioși, pe când corul a intonat majestos: „Eată preotul mare!“

În decursul liturgiei nu știam ce să admir mai mult, acurateța și disciplina frumoasă, cu care se săvârșea serviciul divin, ori preciziunea și frumusețea cântărilor bine instruitului cor, căci ambele formau un ce înălțător, care te electriza, te entusiasma și-ți mărea evlavia.

Au urmat după aceasta punctele de forță ale corului d-lui Mureșianu „Carii pre Cheruvimi“, axionul „Bucură-te Impărăteasă“ și cuminecariul „Ochiul inimei mele“, aranjate pentru trei coruri.

Ce să zic de aceste perle ale cântărilor noastre bisericești? Aceea că trebuie să le auzi mai întâi, ca să-ți poți da seamă cât de desăvârșit se pot armoniza cuvintele sfinte. Amestecul fragedelor voci de copii cu cele bărbătești, apoi acestea împreună earrăși cu cele femeiești formau un întreg polifonic și impozant ca și o mare cu valurile ei spumoase.

După evanghelie I. P. S. Sa Metropolitanul a ținut o predică plină de frumoase și înalte învățături, îndemnând pe credincioși la muncă și la îmbrățișarea a tot ce-i folositor și nobil, și în deoseb a artelor frumoase, cari ridică pe un popor.

Prestațiunile grandiosului cor au fost admirabile și unice și au contribuit numai a mări renumele iubitului

nostru măestru-compozitor. În privința aceasta a domnit numai o singură părere între toți asistenții.

La sfârșitul liturgiei am fost și eu de părerea acelora cari zic: „dacă vrei să vezi și să auzi o liturghie frumoasă să te duci la vr'o sărbătoare mai mare la Blaj.“

Am amintit mai sus că la liturghie au fost de față și membrii iunreni ai directoriului fundațiunii Șuluțane. În presara Rosaliilor, Sâmbătă acest directoriu și-a ținut înainte și după amiază ședința anuală prezidată de I. P. S. Sa Metropolitanul.

Sara la orele 8 s'a ținut concertul mult anunțat al tinerimei universitare din Cluj și Budapesta. A luat parte un public numărös. Au plăcut mult d-șoara Gall, d-șoara Hodoș și d-l Nicolae Brătianu, mai puțin însă d-l Rădulescu, a căruia voce părea foarte obosită și puțin lipsită de timbrul argintiu.

După concert a urmat dansul și voia bună — cam silită ce-i drept. Nici zorile zilei nu-mi vor scăpa din memorie, căci eu ca și cei mai mulți am fost salutați de-o dimineață din cele mai plăcute.

Astfel am petrecut o zi în Blaj, pe care nu o voi uita nici odată.

Toma.

Adunarea despărțământului Brașov al „Asociațiunii“.

Brașov, 24 Iunie, 1907.

Una din cele mai reușite și insuflite acunări generale ale despărțământului Brașov al „Asociațiunii“, a fost fără indoială adunarea ținută a doua zi de Rosalii în frunțașă comună Preșmer. Pe lângă poporul numeros din Preșmer, care a primit, îmbrăcat în haine de sărbătoare, în frunte cu conducătorii săi firești, părintele Ludu și învățătorii I. Frateș, G. Șuraru și R. Ardeleanu, pe membrii comitetului despărțământului, a luat de astă dată parte și un număr mare de oaspeți, în deosebi brașoveni, cari prin prezența lor au dat dovadă viuă de interesul ce-l poartă față de adunările despărțământului nostru. O deosebită bucurie și plăcere a pricinuit tuturor celor de față prezența corului „Accordul“, a cărui membri s'au înfățișat în număr complet la această festivitate culturală, înveselind și înălțând inimile celor întruniți sub flamura primei noastre reuniuni culturale, prin numeroase și frumoase cântece românești.

Cu trenul de 8 $\frac{1}{2}$ dimineața au sosit din Brașov d-nii prof. Andrei Bărsăneanu, președintele despărțământului, cu d-na și d-șoara C. Broșu, d-l dr. N. Vecerdea cu d-na și d-șoara Petric, d-l adv. Lengeru, d-l I. Săbădeanu, directorul școlară i. p. Aron, dr. Străvoiu, Gr. Popescu cu d-na, dr. A. Bogdan, dr. G. Dan, R. Frateș cu d-na și d-șoara M. Pop, d-șoara V. Moldovan, Tr. Iarca, Lacea, Gămulea, etc.

— În sfârșit, te făcuși boer măi Gheorghe, începu Ioan Irimia. Cal și docar ca al tău, nici boerul din sat, n'are,

— Cum să nu mă fac, doacă am numărât parale. Ia numără și tu, că și tu te faci.

— Bre, ca să trăiască calul, docarul și stăpânul, trebuie aldămașul, zise Ioan Cosma.

— Par'că ce îi mare lucru!... Hai să vă dau de băut cât vreți.

Cu toții plecară la cărciumă. Aldămașul lor, o ținut mult; era soarele la toacă și zingăntul zurgăliilor tot se mai auzea încă, dinsintea cărciumei.

*

Sămânța aruncată, a căzut în pământ bun. Oamenii ținând seamă de sfatul meu, Duminica viitoare, după eșirea preotului de la serviciul liturghiei, a început să vină grupuri, grupuri, așa că pe la orele 12 nu mai încăpeau în școală; erau nevoiți să mai stea prin cerdac și prin ogradă.

Se adunase peste 300 de țărani. Întâi le-am ținut o cuvântare, vorbindu-le despre „Armata și rostul ei“, apoi am început să le vorbesc despre ajutorarea celor săraci și nevoiași. Aducându-le la cunoștință miseria în care a rămas familia lui Alecu Popa, cu cea mai mare plăcere și bună voință, s'au prins să-i vină în ajutor. O început să dea care 2 lei, care trei, care patru, care cinci, vr'o câțiva și câte zece

— Ce spui bre?...

— Da! da! așa e cum îți spun eu. Eu n'am făcut șuseaua de nu țin minte și cu toate astea, eu is trecut întâi pe listă că am făcut-o. Dar mă costă ceva nu-i vorbă. Dacă dela o sută de inși ia câte cinci lei iaca fac 500 de lei. Da dela atâtea sate?...

— Bre! Bre!... De aceea nu se mai termină șoselele cu ani.

— De sigur că de aceea. Vasile Chipper când o intrat picher, aproape n'avea ce să mănânce. La câți-va ani s'o înțoiit omul chiar bine. Casa deschisă, haine bune, mâncare bună, trăsura cu cal și cu echipagiul?! hei și de unde toate acestea?.. Din chioșuri!... Dar și acestea merg până la o vreme. „Urciorul nu merge de multe ori la apă“.

Dela o vreme, o început să-i vină omului a sburda. Și vorba cea: „Săraca bine, mult rău aștepti“. Acuma nu-i mai plăcea nevastă, copiii, casa; umbla lela pe drumur, după ștrengării. De unde și până unde s'o dat în dragoste cu fata unui cărciumar din Popeni. I-o înșirat la minciuni că-i holteiu și câte și mai câte. Ducându-se ba azi, ba mâine pe acolo, s'o amurisat lulea cum se mai z'ce, și el de față și fata de dânsul. Și amorul ista îi șugubăt al dracului!... Șoromonise treaba așa fel, că și părinții fetei îl credeau și se învoiseră chiar, la căsătoria lor. La început i se pă-

rea o șagă, dar mai pe urmă șaga îi căzu într'adins. Din această cauză o și început traiul rău cu nevasta. Sfădălia și cearta din casa lor, nu se mai mântuia.

Intr'una din zile aruncă afară din casă toate lucrurile femeiei și o isgoni și pe dânsa cu toți copiii, trimetându-o la părinți. Toată lumea se mira și se întreba, că ce să fi intrat în casa oamenilor aceștia, care trăiau foarte bine până mai dăună-zii; nimeni nu-și putea da seamă ce să fie între dânsii. Mai într'un târziu s'o aflat totul. Așa e dragostea!... când o fi și-o fi trebe să răsuflă ea!... Nevasta luându-și cei trei copilași ce-i avea și ducându-se la Prefect, îi istorisi cu deamănuntul toată întâmplarea.

Prefectul înduișat de plângerile ei și ale copiilor, chemă numai decât pe inginerul județului și sfătuindu-se împreună, regulă că atunci să fie dat afară din serviciu. Informându-se și părinții fetei despre șarlatania lui, i-o tras o sfântă de bătaie, că o săptămână nu s'o putut urni din pat. I-o dat pe nas dragostea. Cine o mai face ca el, ca el să pătească!

Cum i-o dat afară din slujbă, cum s'o liniștit omul. O început a-și vedea de treabă și de gospodărie; s'o împăcat cu nevasta, dar acum întârcase bălăea; nu mai erau veniturile de altă dată și de acia, treburile îi mergeau cam greu. De muncă se desvătase; nu-i vorbă „că tot învățul are și desvăt“. Cum i-o stat apa de la

moară, cum o început nevoile să-l strângă de gât. Să știe că „nevoia te duce pe unde nu ți-i voie“. Așa că, pentru ca să-și poată ținea cheltuelile, o început să-și mănânce din se u ce s'ar zice; o început să-și vânda din lucrurile făcute în vremuri bune.

— Vezi echipagiul ăsta, care-l vezi la mine, 800 de lei l'a costat și acum a fost nevoit să mi-l dea cu 400. Ș'are să mai vândă și alte!... are să intre în averea părintescă!...

— Când și-o face omul singur, nici diavolul n'o mai desface, zise nu știu care. De blăstămății trebuia să se apuce?... Nu-i plăcea nevasta acuma?... Ah! bine i-a mai făcut!... Dumnezeu să-i dea sănătate prefectului; însă-i trebuia și mai rău ca atâta.

— Da-i ajunge și atâta, începu Ciobanu. Dela dânsul se vor mai învăța minte și alții.

— Și eu zic, că-i trebuia o pedeapsă și mai mare. Un funcționar trebuie să fie cinstit. Să se poarte bine și cuviincios în lume, ca să fie pildă altora. Să nu facă ghișeftării, că are leafă; funcționarul, care fură sau care face ghișefturi, nici odată nu-și poate face serviciul cum trebuie, fiindcă nu mai poate avea autoritatea omului cinstit. Îl porți cum vrei pe cineva, când îl ai prins de nas și nu poate zice nici cărc. „Dumnezeu pedepsește pe om, fără să dea cu bățul“.

Cu trăsurile au sosit d-nii I. Bădițoiu cu d-na, N. Bădițoiu cu d-na, N. Căpățână, med. veter. Suru, apoi membrii Acordului: N. Oancea jun. cu d-na, D. Marcea cu d-na, G. Mercheșan cu d-na, G. Govna cu d-na, dr. C. Lacea, S. Roșca, V. Stoica, A. Oancea, N. Furnică, G. Baboe, G. Preșmereanu, G. Birea, I. Pricu, V. Neguț și V. Branice.

Dintre oaspeții din împrejurime am observat pe părintele Cherciu, părintele Cojocariu cu d-na și d-soara, părintele Greceanu, inv. D. Pop, G. Fătuleț, Gorcea etc.

Oaspeții sosiți cu trenul de dimineață au fost întâmpinați la gară de către membrii comitetului aranjator R. Frateș și I. Ludu, teolog, iar în fața școlii de întreg poporul în frunte cu părintele Ludu, inv. Iord. Frateș, G. Șuraru și membrii comitetului parochial. Membrii comitetului dimpreună cu oaspeții au luat apoi parte la serviciul divin, unde s'a oficiat un parastas în memoria membrilor decedați ai Asociațiunii. Terminându-se parastasul oaspeții au fost invitați la o mică gustare în casele fruntașilor comunei.

Ședința.

Directorul despărțământului dl profesor Andrei Bârseanu, deschide adunarea generală la orele 11.30, arătând, cum o înaintare sigură în dezvoltarea noastră culturală și economică nu se poate face decât prin conlucrarea egală a poporului și a clasei culte, una sprijinind silințele celeilalte, și cum ajungerea scopului nostru, care este a ne vedea odată ajunși pe treapta de dezvoltare, pe care se găsesco popoarele conlocuitoare, nu se va realiza altfel decât prin muncă stăruitoare și prevăzătoare. Să eucerim înocetul ou înocetul, punct de punct, ca să ne vedem stăpâni pe întreg.

Dl I. Ludu, preotul comunei, salută în numele Prejmerenilor comitetul despărțământului, explicând poporului însemnătatea Asociațiunii pentru răspândirea culturii.

Urmează citirea raportului general al comitetului. Raportul amintește adunarea generală a Asociațiunii ținută în Sept. 1906 la Brașov și apoi dă seamă despre membrii despărțământului, bibliotecile populare, prelegerile, agenturile, etc.

Se citește raportul cassarului, care apoi se predă împreună cu raportul general unei comisiuni (d-nii avocați I. Lengeru, dr. Emil Dan și preotul Greceanu (Hărman) spre cenzurare.

Fiind timpul înaintat, conferința dlui cand. veter. Traian Iarca despre asociațiile de lăptărit se lasă pentru o altă ocaziune. Disertează dl director în pensie I. Aron (Brașov) despre albinărit și dl preot I. Ludu despre starea economică a Prejmerenilor. Amândouă au fost ascultate cu mult interes de mulțimea de țărani adunată. Ar fi lucrul cel mai de folos, dacă fiecare preot român ne-ar face la astfel de ocaziuni tabloul stării materiale a poporenilor săi, cum a făcut o această dl I. Ludu, care a arătat și căile (meserii și negoțuri), pe cari să apuce băieții de țăran, cărora părinții nu le pot lăsa pământuri. Dl dr. Vecerdea și dl Bârseanu vorbesc după dl I. Ludu și îndeamnă și povățuiesc pe țărani să-și trimeată băieții la meserii și la învățării, iar pentru sprijin să se adreseze „So-

cietății comercianților români” și „Societății meseriașilor români din Brașov”.

Dl Aron începe în Brașov în zilele de 23, 24 și 25 Iunie st. v. un curs practic de albinărit, cu totul gratuit.

În pauza, ce a fost între cele două disertațiuni, societatea de cântări din Brașov „Acordul”, a încântat publicul cu trei cântece frumoase.

Comisiunea aleasă pentru cenzurarea rapoartelor, propune adunării generale prin dl I. Lengeru, să le primească împreună cu proiectul de budget pe anul viitor, și roagă comitetul să-și pue toate silințele, să sporească agenturile și să ție în fiecare comună prelegeri populare. Directorul despărțământului răspunde, că aceasta s'a încercat, dar 1) ne lipsesc conferențieri pentru prelegeri economice și 2) au fost comune, cari n'au voit să primească Asociațiunea (în aceste cuvinte trebuie să traducem expresiunile mai blânde ale directorului).

Adunarea dă absolutoriu comitetului. Dl președinte anunță că s'a înscris membru nou fondator dl dr. med. Iulius Murășan, colonel în penzie (cu taxă de 400 coroane), iar referentul comisiei pentru înscrierea membrilor dl I. Frateș, învățător, anunță, că s'au înscris membri ordinari I. Ludu, preot în Prejmer și Grigore Popăscu învățător în Brașov, iar ca membri ajutători alți 16 inși (între ei și femei) cu excepțiunea unuia, toți din Prejmer. Preotul Greceanu (Hărman) vorbește în numele adunării și aduce mulțămite fostului comitet, pentru activitatea dezvoltată și în deosebi dlui director A. Bârseanu, căruia adunarea îi face ovațiuni călduroase.

La propunerea dlui dr. N. Vecerdea, adunarea generală alege apoi următorul comitet pe timp de 3 ani:

Director, Andrei Bârseanu, profesor; sub-dir., dr. N. Vecerdea dir. fil. „Albina”; secretar, dr. Alex. Bogdan, profesor; cassier, N. Căldărea, funcționar la „Albina”; controlor, I. Săbădeanu, comerciant; bibliotecar, N. Furnică, învățător și teol. abs.; vicebibliotecar, V. Neguț, profesor, iar membrii în comitet: I. Petrovici, N. Bogdan, A. Ciortea, profesor; dr. Alex. Străvoiu, avocat și Rom. Verzea, preot în Sacele.

Se aduce mulțumită protocolară fostilor membrii din comitet: N. Bogdan, S. Roșca și A. Banciu, profesor.

Dr. N. Vecerdea propune și adunarea aprobă, ca alegerea celor doi delegați, cari să reprezinte despărțământul la adunarea generală a Asociațiunii în Bistrița, să se lase în grija comitetului.

La încheierea adunării dl director al desp. împarte câte o broșură din revista populară „Țara noastră” fiecărui țăran, iar agenturii îi predă 67 de broșuri, cari să se împrumute oamenilor, să le cetească acasă.

„Acordul”, dirijat de dl învățător N. Oancea din Brașov, înveselește încă odată inimile cu cântece populare. S.

Masa comună.

La orele 3¹/₂ toți oaspeții și fruntașii comunei în număr de aproape o sută s'au întrunit la un banchet în sala spațioasă a hotelului comunal. La masa din frunte ocupaseră loc membrii comitetului despărțământului împreună cu onorații comunei,

Ce poate să fie mai frumos și mai măreț de cât o faptă ca aceasta?..

Terminând cu ajutorarea familiei lui Alecu Popa, am trecut la înființarea societății de asigurarea vițelor. Propunerea a fost aprobată de toți. S'au făcut statutele; s'au legalizat de judecătorul de pace și la începutul săptămânei viitoare societatea a început să funcționeze. Cel întâi lucru, care s'a făcut, a fost cumpărarea unui bou lui Zaharia Euache.

Treptat, treptat, s'a cumpărat buhaiu, harmăsar, vier și un berbeciu de soiu. Am ajuns la un rezultat foarte bun.

Vitele din satul nostru, sunt cele mai frumoase, cele mai cu preț și cele mai căutate în târg, de cât vitele de prin toate satele de prin prejuri.

Iată dar, ce poate să se facă, când este unire și înțelegere între săteni!... Si câte bine-faceri și îmbunătățiri, nu s'or mai putea face, tot prin unire?..

Încă odată zic: „Nimic nu poate să fie mai frumos și mai plăcut lui Dumnezeu, ca ajutorarea celor săraci și nevoiași” și că numai prin înțelegere și unire, să pot săvârși faptele cele mai bune și mai mărețe.

Fie spre pildă faptele săvârșite de sătenii din satul nostru!... „Să fim blânzi și să ajutăm pe nevoiași”.

primarul, rectorul școlii săsești, notarul comunal Bruss și alți oaspeți. La a doua masă erau întruniți membrii comitetului parochial, având în frunte pe părintele Ludu, iar la a treia masă membrii „Acordului” și ceilalți oaspeți. Măncarea și beutura, ce s'a servit, a fost foarte gustoasă și servește spre onoare birtașului.

În întreg decursul mesei a domnit cea mai mare animație. S'au rostit frumoase și însuflețite toast, iar între aceste membrii „Acordului” au delectat publicul prin coruri și solo-uri minunate, cari au produs un mare entuziasm.

Dintre toastele ținute relevem următoarele: Notarul comunal Bruss a toastat în limba germană pentru oaspeți, dl A. Bârseanu, relevând deoparte buna înțelegere în sinul poporului român și între fruntașii săi, de altă parte buna înțelegere între Români și Sași, închină pentru prosperarea comunei Preșmer, dl Dr. Vecerdea închină pentru conducătorii poporului românesc din Preșmer: preotul și învățătorii, dl adv. Lengeru toastează pentru vrednicul și harnicul popor rom. din Preșmer, părintele Greceanu aduce elogii „Acordului” și închină în sănătatea membrilor acestui cor. Prof. Pricu mulțumește în numele „Acordului” pentru laudele ce i s'au adus și pentru primirea ce i s'a făcut și închină pentru poporul din Preșmer și fruntașii săi. Părintele Ludu într'un bine simțit discurs toastează pentru directorul desp. A. Bârseanu și membrii comitetului, părintele Cojocar pentru mult persecutata presă română și pentru reprezentanții ei, dl A. Bârseanu pentru femeia română și în special pentru doamnele și d-soarele prezente, dl prof. Dr. A. Bogdan pentru fostul membru al comitetului desp. S. Roșca, care peste scurt timp părăsește Brașovul, relevând de-oparte meritele ce și le-a câștigat ca membru zelos al comitetului despărțământului, de altă parte meritele ce și le-a câștigat, delectând în atâtea rânduri prin vocea sa frumoasă societatea românească.

Terminându-se banchetul o parte dintre oaspeți a făcut o preumblare prin comună, iar alții au improvizat un vesel joc în încăperile hotelului comunal. Sunând apoi oara plecării, oaspeții și-au luat rămas bun dela Preșmereni, ducând cu ei cele mai frumoase amintiri.

În numerii viitori populari vom publica extrase din raportul general al comitetului și părți din prelegerile interesante și instructive, ce s'au ținut cu ocaziunea acestei adunări generale.

Ripoterii.

STIRILE ZILEI.

— 14 Iunie v.

Resultatul examenului de maturitate la gimnaziul român din Brașov. Astăzi la orele 12 din zi s'a terminat examenul de maturitate la gimnaziul român din Brașov după o durată de 6 zile. Resultatul acestui examen este următorul: Cu nota generală foarte bine, au reușit următorii 6 candidați: Aurel Bârșan, Ioan Boeriu, Victor Groza, Mircea Mihai Mocanu, Ioan Popă, și Ioan Teicu.

Impărțirea lumii.

(După Schiller)

Luai, aci vi lumea, strigă Zeu din nălțime
Și zise cătră oameni: luați-o a voastră fie,
Vi-o dau de moștenire, vi-o dărui pe vecie,
Dar vă împărțiți frățește, să nu se plângă
[oime.

Porni deci toată mâna cu zor cătră felie-i
Bătrâni și tineri, toți, grăbiau fără zăbavă;
Plugarul se întinse spre roadele câmpiei,
Coconul o luase de-a razna prin dumbravă.

Neguțatorul strânge, cât poate în hambare,
Abatele-și alege din vinul cel mai tare,
Iar regele oprește și poduri și șosele
Semeț apoi grăește: zecimele-s a mele.

Târziu în urma altora, după împărțirea n-
[treagă
S'apropie poetul, venia din depărtare,
Dar vai, că nu mai este nimic ce să-și aleagă
Și tot ce-a fost înainte, acum stăpân își are.

Vai mie, deci să fiu eu, eu cel mai cu cre-
[dintă,
Uitat de toți, — să nu știu de mila ta ce-
[rească?
Așa striga în vaer, strivit de suferință
Și s'arunca la tronul lui Zeu să se bocească.

Cu nota generală bine au reușit următorii 17 candidați: Teodor Babuția, Nicolae Caliman, Iulian Gheorghe Givulescu, Ioan Traian Hamsea, Emil Ilianț, Vasile Jura, Ioan Lasiță, Octavian Medan, Aureliu Horea Mureșianu, Miron Noaghia, Gheorghe Păișiu, Nicolae Peicu, Ioan Ploscă, Nicolae Tr. Popescu, Ioan Săcăreanu sen., Nicolae Stefan (Sculici) și Simion Urs.

Cu nota generală suficient următorii 10 candidați: Dionisie Benea, Teofil Bucșa, Timoteiu David, Iosif Drăgoiu, Vasile Florea, Ioan Iencea, Ioan Cor. Manta, Emilian Maximilian, Ioan Secarianu iun. și Emilian Suci.

Zece candidați au fost avisați la examen de corigență pe Septembrie din câte 1 studiu, iar 1 candidat se aversează la repetarea examenului întreg de maturitate.

După comunicarea rezultatului Prea Cuv. Sa părintele archimandrit și vicar episcopesc Dr. Ilarion Fușcaru a adus elogii corpului profesoral pentru munca depusă întru creșterea tineretului școlar, muncă ce a produs și anul acesta un rezultat atât de frumos al examenului de maturitate, a felicitat pe abiturienții la succesul atât de satisfăcător, ce l'au dobândit prin munca și sîrguința lor și a mulțumit în fine reprezentantului guvernului d-lui prof. Domokos, care prin cunoștințele sale vaste, prin tactul său și interesul său a contribuit în măsură mare la decurgerea în regulă a examenului și la clasificarea dreaptă a elevilor.

După Prea Cuvioșia Sa a luat cuvântul directorul gimnaziului d-l V. Onițu, mulțumind P. Cuv. Sale pentru laudele și recunoștința adusă corpului profesoral și-l felicită cu aceasta ocaziune la jubileul de 20 ani, de când a condus neîntrerupt cu atâta tact și înțelepciune examenele de maturitate dela gimnaziul din Brașov, dorindu-i sănătate și putere, ca încă mulți ani să mai conducă acest examen. Adresându-se apoi abiturienților îi laudă pentru zelul și silința dovedită în decursul anilor școlari și îndeosebi în ajunul examenului de maturitate și le recomandă ca merinde pe drumul vieții: muncă și iarăși muncă cinstită.

Rosalile în Sibiu. Cetim în „Telegraful Român” din Sibiu: Favorizate de un timp frumos, sărbătorile Rosaliilor au fost prăsnuite cu evlavie cuvenită în Sibiu. În ziua primă a oficiat în catedrală Inalt P. S. Sa Arhiepiscopul și Metropolitul Ioan Meșianu, cu asistență numeroasă, fiind de față un public număros. Răspunsurile liturgice le-a dat corul mixt, condus de prof. T. Popoviciu.

Legenda „Iupoacei din Roma”. D-l dr. P. Ducati, un distins archeolog italian a ținut zilele trecute o conferință la Bologna despre începuturile legendei Iupoacei, care ar fi alăptat pe întemeietorii Romei: Romulus și Remus. Iată punctele principale ale acestui archeolog: „Legenda cu Iupoaca trebuie să se considere dintr'un punct de vedere cu totul altul, decât a fost până acum. În muzeul pentru anti-chitățile etrusce din Bologna e un postament, la a cărui bază e relieful grosolan, dar destul de evident, al unei Iupoace, care alăptează un copil. După modul execuțiunii sculpturii se vede că postamentul derivă dintr'un timp mult anterior fundării Romei, în tot cazul aparține unei epoce

și într'o clipă s'a strâns 800 de lei. Dintre ei, s'au ales Iordache Euache, Gheorghe Alexandru și Thoader Stamatiu, oameni cinstiți, care să chibzuiescă modul de ajutorare al acestei familii.

Făcând stat între dânșii, au regulat ca cei 800 lei, să se întrebuițeze astfel:

- 150 lei au dat pe o vacă cu vițel, ca să nu ducă copii dorul laptelui.
- 300 „ pe o pereche de boi.
- 40 „ un plug mic care să poată fi purtat cu 2 boi.
- 30 „ un car.
- 40 „ cinci saci de popușoi pentru șase luni de zile.
- 40 „ îmbrăcămintea tuturor.
- 200 „ i-au depus la banca populară pe numele celor trei fete.

800
Fruntea băieților, fiind mărișori s'ou pus pe muncă și pe plugărie și cum erau bine povățuiți, o eșit gospodari de frunte.

Din vaca cu vițel într'un șir de ani, fiecare și-o înjghebat câte o pereche de juncani căoi, îndată ce vaca sau ficele ei, când ajungeau mari, fătau câte un bou-lean li și luau pereche.

Astăzi băieții și fetele lui Alecu Popa, mulțămite ajutorului dat de ceilalți săteni, au ajuns a fi printre gospodarii și gospodinele de frunte, din satul nostru.

Tu dacă-erai în țara visărilor senine,
Ii zise Zeu, atuncia să nu te cerți cu mine.
Pe unde-erai tu oare la a lumii împărțire?
La tine, Doamne, zise poetul în măhnire.

Priviam mereu la tine, la fața ta divină
Și-ți ascultam în taină cereasca armonie.
Tu iartă celui, care orbit de-a ta lumină
Perduțuși-a în lume ce-a fost a lui să fie.

Și-i zise Zeu: vezi lumea am dat'o, nici
[chiar mie
Nu mi-a rămas nici toamnă, nici târg, nici
[vânătoare
De însă vrei la mine în cer să aibi intrare,
Ori când te-ar trage voia, și-l las deschis să fie.

Ion Roșioru.

In cătane.

Să nu te mai văd învărtindu-te și oftând în jurul meu, că nu-ți umblă bine fără muiere, pare c'au năpădit lacustele d'o vreme însoace, doar nu-l duce în gherlă, și apoi tu nu-l vezi că-i cam ponivos, doar împăratului îi trebuiesc oameni nu glumă. Eu să fiu împărat nici cu mâncarea lui nu l'aș lua în cătane, așa vorbea Achim nevetei sale Safta, care era nemângăiată de un cărd de vreme știind, că Toma al ei are să plece la asentare la Sibiu.

Ție ți-e lesne că tu rămâi acasă dar el să ducă între străini, și numai acela, care a fost printre ei, le știe trailul.

în care n'a putut ajunge la marginele Latium-ului antic legenda lupoaicei lăptătoare. Archeologul italian crede, că legenda a venit dela Etruscii. La rândul lor Etruscii au luat-o din mult anticul Milet, oraș din Asia mică, cu care poporul semuit al Etruscilor stetea în legături comerciale. Tradiția spune, că orașul Milet a fost fundat de un fiu al lui Appolo și de o fiică a regelui Minos din Creta. Fiul lui Appolo, când era mic de tot, a fost expus în pădure, unde o lupoaică l'a alăptat. Când s'a făcut mare a fugit de urgia lui Minos și a găsit un azil în Asia mică. Ipoteza aceasta se potrivește de altminterlea cu cercetările făcute asupra originii Etruscilor și sosirii lor în Italia.

O întrunire a muncitorilor români din Budapesta. Muncitorii români aflați în Budapesta au ținut Duminecă, la oarele 5 p. m. o mare întrunire populară într-o grădina-restaurant a orașului. Peste 400 de muncitori români au luat parte la acest meeting. Mai mulți oratori au arătat scopul întrunirii și au criticat cu asprime guvernul unguresc, care nu mai conținește lupta contra naționalităților. Vorbitorul Birăuț a insistat apoi asupra necesității organizării muncitorimeii și a cooperării partidului naționalităților cu cel social-democrat, pentru dobândirea votului obștesc. Coaliția guvernunților reacționari s'a se opună coaliția proletariului. S'a votat la urmă o moțiune, în care se îndeamnă partidul naționalităților să se alieze cu acel social-democrat ca să lupte împreună pentru votul universal.

Promoțiune. Ni-se scrie: În 26 I. c. s'a promovat de doctor în științele juridice la universitatea din Cluj tânărul Vasile Glăjar, fiul fruntașului econom Aron Glăjar din comuna Bod. — Felicitările noastre!

Congresul Ligei culturale. Duminecă a avut loc în București Congresul Ligei culturale. S'a cetit și aprobat darea de seamă despre activitatea Ligei și gestiunea financiară. S'a decis ca pe viitor Liga să desvolte mai multă activitate. Au fost aleși membrii în comitetul executiv central: d-nii general Tell, C. Basarab Brâncoveanu și N. Iorga. Viitorul congres se va ține la Galați.

Patru generali ruși dați judecății. Actul de acuzațiune pentru darea în judecată a generalilor ruși Stössel, Reiss, Smirnof și Tock a fost terminat și prin el se dispune darea în judecată a acestor patru generali pentru următoarele greșeli, de cari s'ar fi făcut vinovați: Stössel este învinuit că nu s'a luptat până la sfârșit și se cere pedepsirea lui în virtutea art. 251 cod militar, — articol care prevede pedeapsa cu moartea. Rechiזורul comisariului regal cere pedepsirea cu câte 20 de ani închisoare pentru ceilalți trei generali. Procesul se va judeca înaintea unui tribunal de războiu anume întocmit în localul clubului militar din Petersburg. Tribunalul va fi prezidat de generalul Dokmasooff, asistat de alți șase generali. Stössel va fi apărat de sublocotenentul Veniaminoff, care a fost de față la asediul Port-Arthurului. Până acum nu s'a fixat ziua când vor începe desbaterile acestui senzațional proces.

Aci ai chiar brodit-o fă, apoi eu nu am cătănit? Ba încă ce cătănie că 12 ani eu n'am văzut Avrighul, eu am fost la Fiume și unde mai pui că în seazei și șeaze m'am bătut la „cânele creț” cu „Burcușul” și cu „Spăimântețul” (Koenigrätz-Burgunzii și Piemontezii) atunci era cătănie, nu ca acum, că te duce aci la spate la Sibiu, de îi poți duce mămăligă caldă, nici nu are timp să se răcească până acolo, — muieri și pace.

Măi Achime nu mai glumi, pe atunci erau alte vremuri, nu ca acum, acum toată lumea îi mai slabă, că nu vezi, abia să vede copilul răsărit și-l trimiți cu vitele în pădure și-l pui la lucru toată vara, iară iar îl muncește dascălul, că acum învață și la școală din cărți, nu ca pe vremea ta, când dascălul își făcea cartea pe o foaie de hârtie și tu umblei numai cu răbojul arătând pe ea azi, buche, vede, dobro, glagore, mai învățați două-trei ocinașe (rugăciuni) și isprăveai cu cartea.

Lasă, fie ce o fi, eu aș vrea să-l văd cătăni și tu să te fâlești cu el, atunci nu mai poate zice nimeni nimic, atunci să-

Dela perceptoratul orășănesc primim spre publicare următoarele: Consemnarea despre darea directă proiectată de a se pune pe afacerile, ce s'au deschis în anul 1907, este gata și se află depusă la perceptoratul orășănesc și se poate, examina din partea publicului, începând dela 26 Iunie și până la inclusive 3 Iulie a. c.

Corul bisericii gr. or. române din Brașovul-vechiu a aranjat Dumineca trecută o frumoasă petrecere populară, căreia i-a premers un program compus din coruri, declamațiuni și o piesă teatrală. — Corurile mixte conduse de d-l inv. Romul Ardelean au fost bine executate și au produs mare plăcere. D-l Ardelean, un iscusit conducător de coruri, și membrii corului merită toată lauda. Piesa teatrală »O sedință comunală«, comedie în 2 acte de George Stoica, deși diletanții și-au dat cea mai mare silință, n'a putut satisface pe deplin publicul, care devenise spre sfârșitul piesei, care durase aproape două ceasuri, cam impacient. După terminarea producțiunii, care a durat până la oarele 12, s'a început dansul, care a fost foarte animat și a ținut până în zorile zilei.

Furtul de 190.000 de lei dela poșta bulgară. În anul trecut prin luna Septembrie la poșta bulgară din Sofia s'a comis un mare furt de 190.000 lei. Autorii furtului anume Cekaroff și Constantinoff au dispărut, fără a li-se mai putea da de urmă. Poliția din Sofia bănuind că autorii marelui furt s'ar fi aflând refugiați în România, a cerut telegrafic urmărirea lor. Poliția din București a făcut numeroase cercetări în toate unghiurile țării. În ultimul timp un denunț sosit d-lui Emil Petrescu, prefectul poliției din București, anunța, că numiții bulgari s'ar fi aflând la Giurgiu. D-l Emil Petrescu trimise imediat fotografiile celor doi bulgari împreună cu denunțul poliției din Giurgiu, care a arestat eri pe unul din autorii marelui furt, pe Cekaroff. Al doilea delapidator nu a putut fi încă prins. O telegramă sosită aseară poliției din București, a anunțat prinderea lui Cekaroff.

Intrunire agricolă. Primim spre publicare următoarea invitare: Vestim prin aceasta obștea noastră, că subsemnatul comitet central va ținea Duminecă la 17/30 Iunie n. c. în comuna Șura mică o întrunire agricolă, la care se va vorbi despre noua cultură a viilor, despre prăsirea pomilor, despre cultura albinelor și despre însemnătatea însoțirilor de tot soiul și în deosebi despre foloasele însoțirilor de credit sătești sistem »Raiffeisen«. Invită la această lucrare pe toți membri și sprijiniții reuniunii noastre. Sibiu, 22 Iunie 1907. Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«. Pantaleon Lucaș, president. Victor Tordășianu, secretar.

Examenul la școala din Mischiu. Ni se scrie: *Onorata Redacțiune!* În 6 Iunie a. c. st. n. am asistat — ca comisar — la examenul final public, ce s'a ținut cu elevii școlii gr. cat. din Mischiu-Mészko tractul protopopesc al Turdei. Examenul s'a început la 8 oare și s'a finit la 1 1/2 oare p. m. A examinat din religiune M. On. Domn Simion Luca, care, ca adevărat

vezi la joc și tot satul o sa zică: ce bujor de fecior are Safta lui Achim, nu ca acum, că ce stăpînră de băiat mai are și Achim al Saftei. Nu-ți mai strica tu inima pentru așa ceva, doar trei ani trec ca gândul, și noi suntem încă sdraveni, ne vom trudi și fără el, și apoi la Sibiu cu carul așa de foc te duci de nici nu știi cum, odată ești acolo.

Safta se mai îmbuna ea întru câtva, dar când auzea pe Toma cântând prin curte:

Eu mă duc maic'o'n cătane
Tu rămâi și spală haine.

atâta-i era, i se rupea inima și ofta și să punea pe gânduri, era un adevărat chin pentru biata mamă.

În sfârșit sosește și timpul plecării feciorilor la Sibiu la asentare, în anul acela (1874) erau aproape 40 feciori și erau adunați înaintea primăriei mamele, surorile și părinții, i-au însoțit pe unii până la Sibiu, pe alții până la Podul Oltului. Acum să fi văzut la plânsete și boceli, și se sfâșia inima, mamele plângeau iar feciorii prinși câte patru pe după cap cântau de

părinte sufletesc, numai cu zel și abnegare a putut ajunge, ca elevii să fie așa bine instruați, ce la alte școli nu prea am putut observa. Din celelalte obiecte prescrise în leg. școl. a examinat harnicul învățător Ioan Pescariu, care e un învățător ce se vede că își pricepe chemarea. Elevii din toate obiectele așa răspunsuri au dat — cât toți cei de față încântați s'au despărțat la ale lor. De ce cerul ca în fie-care comună să fie astfel de preoți și învățători, laudă lor. Laudă se cuvine și poporului, care își trimite regulat pruncii la școală. — *Unul din cei de față.*

»La fondul de 20 bani« al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« au mai dăruit: Ioan Teculescu, protopresbiter în Alba Iulia. Demetriu Câmpșan, archivar consist. Augustin Bena, prof. sem. d-soara Emilia Bena (Pianul de jos), S. Iles, sodal compactor, fie-care câte 20 bani, măestrul Ioan Petrașcu din prilejul deschiderii noului său stabiliment din strada Cisnădiei nr. 44, cor. 250, Nic. Cimpoca, primar (Sadu) din prilejul eliberării fiului său Dumitru, sodal măsar, 1 cor. și Victor Tordășianu, asesor consist. 10 bani.

»Fata morgână« pe Oceanul Atlantic. Pasagerii, ce traversau săptămâna trecută pe Oceanul Atlantic cu vaporul »Philadelphie«, au avut ocazia să admire un fenomen de o frumusețe rară. Pe când se aflau în larg ei zăriră de-odată un mare vapor ce traversa oceanul asrian. Imaginea era de o claritate și exactitate matematică și din observațiunile făcute s'a văzut, că era vaporul francez »Lorraine«. Căpitanul vaporului privi tot orizontal cu telescoapele cele mai tari ce posedă pe vas, dar nu putu să facă nimic. Atunci el puse în mișcare aparatul telegrafic fără fir și peste câteva secunde primi răspunsul »Lorraine« care încă tot se vedea pe orizont. Fenomenul era de o perfecțiune și claritate uimitoare. Se putea distinge tot ce se petrece pe bord, toate mișcărilor și toate detaliile. Oceanul era liniștit. Soarele era învăluit în nori și Fata Morgână a durat o jumătate de oră până când a început să se piardă încetul cu încetul și în fine a dispărut cu totul.

Reuniunea învăț. români gr. cat. din Archidieceză.

— Desp. Mediaș-Ibașfalău. — (Raportul general al Comitetului, pe anul administrativ 1906—1907.)

Onorată adunare cercuală!

1. După adunarea generală cercuală dela Blăjei, prima și cea mai ponderoasă afacere a fost compunerea și autentificarea protocolului acelei adunări, ceea ce s'a și efeptuit.
2. Protocolul acelei adunări compus în 3 exemplare originale, l'am adnexat la archiv, înaintând câte un exemplar comitetului central al reuniunii noastre în Blaj și un exemplar inspectorului regesc de școale din comitatul Târnavei mici, pe al cărui teritor s'a ținut adunarea.
3. În urma provocării noastre din 20 Nov. 1906 d-l G. Samoilă fostul cassier

răsuna. văzduhul. Cum drumul spre Sibiu este plantat cu plute pe de margini, ei improvizase o doină pe care o cântau:

Bate vântul plutele
Că pleacă răgutele.

Între acești feciori se aflau și câțiva sași și feciorul popii Vasile. Cu chin și vaita au ajuns în fine la Sibiu și conduși de dirigătoria satului la curtea șfatului, unde se făcuse recrutarea. Pe cari li găsea comisiunea de recrutare apoi îi scoate însoțiți de doi soldați și îi conducea în o cameră din curte unde îi închidea până la sfârșit, când, după depunerea jurământului li se da drumul. Aceasta se întâmpla de regulă pe la ora 6 după prânz, atunci primăria era datoare a da fie-căruia dintre cei asentați câte 2 florini drept cinste din alodul comunal.

Începeau acum a eși dintre ei, parte ou șerparul și opinciile în mână și se îmbrăcau în curte de bucurie că au scăpat, numai odată iată că vine feciorul popii Vasile întovărit de doi soldați, lumea îi aclama și îi striga trăiască împăratul, preoteasa se uita și ea a jale la el și striga și

al despărțământului s'a prezentat la prezidiu, căruia predându-i socotelile, se recunoaște dator încă cu suma de 26 cor. 70 fil. Acești baii i-a și solvit în două rate și adevă în 10 Ianuar a. c. 20 cor. și în 25 a. l. 6 cor. 70 fil.

4. La rugarea, ca biuroul central al reuniunii să binevoiească a-ne încuviința alcătuirea sigilului pe sama despărțământului, avem onoare să vă avizăm, că acest sigil s'a comandat de-adreptul prin acest birou. Sigilul are formă ovală și e provăzut cu această inscripție: »Reuniunea învățătorilor gr. cat. din Archidieceza de Alba-Iulia și Păgăraș, despărțământul Medgyes-Erzsébetváros«.

5. Pentru executarea concluzelor privitoare la încasarea taxelor restante cu data 15 Decembrie 1906 s'au expediat convocări. După terminul de 30 de zile însă numai domni membri ordinari Ioan Miha Miron Băcilă și Gavrilă Bozoșan au achitat câte o parte din restanțe. Drept ce cu datul de 14 Martie, s'au rugat ofițerul protopopesi gr. cat. din Mediaș și Hașfalău, ca pe baza ordinului conzistorial Nr. 7575, dănele să reguleze această afacere. Pașii întreprinși mi s'au adus la cunoștință, rezultatul însă până acum lasă de dorit. Nu putem trece cu vederea binevenita observație despre acest subiect, prin care prea on. domn protopop G. Simu ne reflectează: »E de mirat cum de acum, când învățătorimea bate din mâini și din picioare spre a se ridica la nivelul cei compete — învățătorii noștri nu știu prețui o instituțiune așa de frumoasă ca reuniunea, care tocmăi vaza și demnitatea învățătorimeii vrea să o ridice«.

6. Referitor la absențele nescuzate pe baza sentinței senatului școlastic protopopesi din 1898 p. IV și acceptat de Prea ven. Conzistor metropolitian s'au făcut pașii de lipsă pentru încasarea pedepselor.

7. În Nr. 9 de Duminecă al »Gazetei Transilvaniei« din 15 Martie a. c., »Murășanul«, cere lămuriri despre restanțierii despărțământului, la care prezidentul d.-v., pentru nedumeririle opiniunii publice, a și răspuns în Nr. 13 dela 12 Aprilie a. c., aceea, i foaie, că s'a pornit acțiune contra celor renitenți, nădăjduind, că peste puțină vreme vom fi în plăcuta poziție de a fi satisfăcut pe deplin datorinții noastre. Avem toată încrederea în bunul nostru nume și nu ne putem închipui ca cineva pentru 10—15 coroane, să aștepte ezeutorul la casa.

8. În cursul anului administrativ 1906—1907 s'au încasat restanțe în suma de peste două sute coroane. Despărțământul are un membru fondator pe preastimatul domn Dr. Alexandru Morariu, avocat în Ibașfalău, doi membrii ajutători și anume domni: Nicol. Tipuriță, contabilul filialei »Racoțana« tot în Ibașfalău și Vasilie Tătar, cantor în Cetatea de baltă și împreună cu prea on. domn protopop Georgiu Simu și 29 membrii ordinari.

9. Biblioteca noastră, împreună cu opul »Biserica lui Bob« donat astăzi de preastimata doamnă G. Simu, dispune de 189 opuri în 259 broșuri. Bibliotecarul nostru, colegul Mihailă Tătar, conform concluzului din adunarea de toamnă a făcut un apel pentru augmentarea bibliotecii. Acțiunea aceasta însă n'a avut nici un rezultat.

ea trăiască dar cu măneca își ștergea lacrămile.

Mai es vre-o trei patru cu șerparele în mână și după ei vine Hanz al urghinașului (feciorul cantorului șasesc) însoțit de doi soldați, lumea îi aclamă dar el începu a plânge, măsă se apropie de el și începu să-l îmbuneze cu vorbele:

Nael măr Kraesch Honzée, dem Popa Vasile saenyjer aes uch gäblaevän. (Nu mai plânge Hanz, că și al popii Vasile a rămas). Pubhcul izbucni în răs.

După Hans, iată-l și pe Toma lui Achim cu doi soldați după el și strigă cât îl ținu gura: »taglich mamă, taglich. (Taglich-bun) lumea îi striga brava, brava feciorul Saftii.

Safta se duse la ușa camerei, unde era închis Toma și cu capul plecat spre poală începu a plânge și a se boci:

De ar da Dumnezeu un foc
Să ardă Sibiu tot
Să rămână numai parii
Să se ntepe ghinării
Ghinării și maiorii
Care cătănesc feciorii.

De Sub Surul.

Cei mai numeroși profesori și medici îl prescriu zilnic

Sirolin contra morburilor de plumăni, catar, tuse măgărăscă, scrofule și influență.

Se vă feriți de imitație, de aceea să se cêră: *Pachetarea originală „Roche.”*

„Roche” Se capetă cu prescriere medicală în farmacii. Sticla 4 cor.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel Helveția (Schweitz).

10. Afară de acestea s'au mai luat și alte mai mărunte dispozițiuni, privitoare la administrație și s'au făcut pași de lipsă pentru convocarea și ținerea adunării cer-cuale actuale.

Propuneri.

Bazați pe experiențele câștigate în cursul administrării afacerilor reuniunii, cu scop de a promova starea reuniunii, aflăm de bine a face următoarele propuneri:

1. Să se mai pună un termen de plată de 30 de zile, pentru restanțierii despărțământului, iar după acest termen încassarea să se facă pentru cei reșitenți pe calea judecătoreșii competente; speșele împreunate însă cu aceasta afacere cad în sarcina membrilor respectivi.

2. Mai mulți învățători sau plâns, și cu drept cuvânt, că comisiunea administrativă comitatensă a sistat ajutorul comunal, care până acum îl aveau pentru participarea la adunări.

Prin circulara Nr. 62,844/1896 ministrul de culte și instrucțiune publică însă dispune pe baza art. de lege XXXVII din 1896 § 147, că susțitorii școlilor sunt datorii a da învățătorilor, cari participă la ședințele adunărilor reuniunii învățătoresți, cărăușie în natură sau bani de drum și un diurn de 1—2 fl. v., după împrejurările locale. Ba ni-se pare, că și dela Prea Ven. Conzistor a emanat un circular în acest sens, cum însă aceste circulare a-jung rar în mâinile noastre, nu-i știm numărul și datul. Să insistăm deci ca aceste ordinațiuni să devină fapte.

3. În fiecare adunare să se designeze o anumită temă, pe care membrii să o prelucre în prelegere practică, ear ca prelegător să fie acela, care va eși din trăgerea la sorți. Pentru adunarea de toamnă să se accepte tema; »Fulgurul, tunetul și trăznetul« cu elevii clasei a VI pe baza treptelor formale Herbart-Zilleriane.

4. Preîngrijirea ce o avem față de reuniune ne îndeamnă a înzista pe lângă comitetul central, ca pre on. acesta să recurgă și să exopereze dela ministrul de comerț favor de călătorie.

5. Președintele d-voastră în numele său și al întregului comitet, mulțumind pentru încredere, cerând ajutorul lui Dumnezeu întru realizarea înaltei misiuni a reuniunii noastre, depune mandatul în mâinile adunării generale.*

Ibașfalău, la 19 Maiu 1907.

Izidor Dopp,
președ.

Plecarea unui Român la America.

(O scenă luată din viață).

La America?... La America, la țara banului, — pământul Canaanului de aur și argint: — America, acea parte de lume, care naște în sufletul celor de aci, din vechia Europă și din bătrânul nostru Ardeal, atâtea pofte, atâtea gânduri de câștig și de îmbunătățire a unei sorți palide și triste ca fața morții!...

La America, la acea zonă și la acel țărnuș de lume îndepărtat, unde, prin secoli, de mult trecuți, nu se pomenea să se ducă suflet de om de aci dela noi și încă popor dela țară și fără carte.

Azi se duc; se duc chiar în mod fatal, și drumul le este un pelerinagiu, condus, la unii, chiar de o minte ușuratică... la cei mai mulți de: *Restriță mi-a fost soartea, cu lacrimi m'am nutrit.*

Azi să duc; să duc chiar copii, dela 13—17 ani, lăsându-și părinții frații de durere și lumea frântă de duiosă.

Să duc juni și voinici de frunte, lăsându-și plugul și carul, lăsându-și jocul și doinele, fluerul și șezătorile, maicele și iubitele — copile de români, ce poartă foc de dragoste 'n sân:

Fete june, inimi bune,
Se sărut și-mi mulțumesc;
O privire și-o zămbire
Și eu dor în sân pornesc!

Se duc bărbați vânjoși — români de viață veche; să duc sârmanii, lăsându-și muierea orfană, copiii orfani; lăsându-și și ce au mai drag; ce are mai drag omul însurat: casa și moșia, femeia și copiii!

Se duc, chiar muieri tinere, neveste șirete... neveste fugite dela bărbat, și se duc și neveste tinere, cu bărbații d'impreună: Tristă bejenia, ca din vremea foametei, ca din timpurile lui *Ipsilante* și *Terna George*.

Se duc, se duc cu toții, —
Se duc Românii noștri!

*) Acest raport după o dezbateri foarte serioasă și avântată se primește fără nici o modificare.

Că s'a schimbat lumea, s'a schimbat rândul de oameni; s'au născut ambițiuni spre o viață laomă și mândră, dar tot neîndestulită și aproape desperată, — văzând, că nu poate ținea pas cu curentul de materialism fudul și delicios.

Alte gânduri... alți oameni și cu alte pofte și cu alte dorințe și doruri profane. O luptă mai sălbatică și mai înfricoșătoare pentru existență... o luptă, de cât care mai teribilă și mai înverșunată n'a văzut istoria societății omenești până azi!

Altă societate; și cu această societate, altă formă de acțiune morală, umană și politică...

Se duce țărânul, — hei, să duce, că nu mai învinge cu lumea și cu dările, ce le cere lumea dela el. Nu învinge cu sine însuși — nu poate ținea pas cu societatea. Sârmanul, nu mai are de unde să plătească birurile și dările statului modern, care pus și pornit pe calea cu flori a modernizării, de odată vrea a se transforma în o „*Alhambra*“, în un Pantheon de instituțiuni și opere efemere și de lux, care consumă și mănâncă atâtea osteneală și muncă cruntă, ce din zi în zi o înfruntă și-o încearcă palma bietului de: „*Misera plebs contribuens*“.

Se duce țărânul, — hei, să duce bietul Român năcăjit; (și care Român nu-i năcăjit?) să duce cu merindea sa preste țări și preste mări, ca să dea de bine! Și unde e binele? — unde e norocul Românului? Dar el, totuși îl cearcă. E naiv și cu credință. E naiv și cu speranța că-l va afla... Așa a fost poporul nostru, cu suflet creștin și românesc... om de credință, speranță și răbdare! Om, care mereu a crezut în două vorbe: în „*doară, doară*“ și în „*lasă, lasă!*“

Hei, Doamne, și când îl vezi, cum își părăsește el țara sa, având nefericirea ca să numai poată trăi din lucrul, cel-l făcea în țara sa, și să nu se mai poată feriți în pământul nașterii sale, o duiosă te cuprinde și-ți vine, vrând, nevrând, în minte cântecul:

O Ardeal, țară de aur,
Străinilor, tu ești tesaur; —
Ești un dulce Paradis,
Că la toți le stai deschis! —

Iubiți cetitori! De multe ori o întâmplare neînsemnată, o scenă simplă, îți lasă în suflet o amintire neștersă... o scenă simplă cu peripeții simple, dar cu atât mai însemnată 'ți voui descrie și eu, așa după cum voui fi în stare s'o descriu.

Era cătră 10 oare și un pătrariu: casa lui Vasile gema de lume, ca la o nuntă, ori, Doamne ferește, ca la o înmormântare. Gema de multă lume casa lui Vasile din mijlocul satului; moșnegi în cârjă, babe plecate, femei cu copii în brațe, băețandrii sburdalnici se îndesau în casă, să vadă pornirea la America, a lui Vasile.

Vasile nu era nicăeri.

El era la cârșma din deal, unde de azi noapte își face banchetul de adio, cu prietenii săi, cu sătenii de seama sa. El nu se putea despărți de ei și ei nu se puteau despărți de el.

Erau trecute 10 oare și 3 pătrare, și la 2 oare fără 2 pătrare trenul deja pornește dela stația din apropiere, de unde are să se suie Vasile.

Vasile, nu mai vine...

În casă șgomot și durere, plâns și lacrimi de despărțire. Toate în casă răscolite, toată casa în desordine, toți nu mai puteau face nimic, când știau că cel mai iubit al casii, stălpul casii, are azi să plece în altă lume — la America.

Trei copii: un băiat de 14 ani și 2 copile mai mici, cu surprindere neînțeleasă, se uitau la oamenii, ce umpleau casa.

Sunt 11 oare și 10 minute și vine Vasile, jalnicul bărbat și tată, tristă și tragică persoană, ce azi are să se ducă, — să se ducă și știe Dumnezeu, când are se mai vina — să-și mai vadă casa, copiii și soția, și să-și mai vadă satul?

El vine și intră în casă cu pași tremurători, străbătând prin mulțime.

Muierea i se aruncă în grumazi: „*Scumpul meu, Vasile, Vasile, Vasile, tu te duci și ne lași!*“

Maica sa bătrână îl sărută: „*Vai, Doamne, vai Doamne, ce m'oiu face, mi să duce de acasă toată mila și mângâierea*“. Copiii îl prind de mâni: „*Tată, nu merge tată, că noi vom tot plânge după d-ta, până vei veni!*“

Vasile însă sta ca o statuă, pe care o sărută razele soarelui și o udă picurii de ploaie; el sta ca o statuă mută, dar care ascunde în sine multă vorbă, ce nu o poate spune...

— Lăsați-le, acum toate, — zise badea Grigore, o rudenie de aproape, — și tu nepoate Vasile te pocălește și te gată, că-i vremea de mers la stația — carul de foc acuș o să vina și el nu așteaptă!

Vasile sta ca o statuă...

S'au dat prietenii și rudeniile și i-au așezat hainele și merindea în desagi. Uuui îi ajută să se desbrace și ah, să-și îmbrace hainele nemțești, cu care trebuie să se ducă și să se suie pe trenul și pe vapo- rul, ce-l vor duce departe, departe, unde n'a fost nici odată.

Toate sunt gata...

E gata și ora de pornire.

În casă lume multă, și din acea lume mai jalnici ca toți, o maică, o soția și 3 copii.

Nimenea nu-și poate da seamă de atâtea plâns și bocet ca după un mort.

Eu, fiind încă de față, îl vedeam pe Vasile, cum ar fi vrut să întrebe, că oare pentru ce a lăsat Dumnezeu, să-l lovească și astă soarte; oare pentru ce l'au ajuns pre el și această zi de duiosă? Nimeni, din cei de față nu-și putea da seamă... nici maică-sa bătrână, nici muerea sa, nici publicul cu milă și duiosă.

Ah!... „*Întreabă și prea mea Mamă*
„*Dar nu mi-a putut da seamă,*
— *Ci a plâns!*“

Oare pentru ce l'a ajuns pre el această tristă soarte, să se ducă la America?

Dar nu! Sufletul și curajul românesc — nu să lasă răpus nici de mâna rigidă a sorții, — și Vasile luându-și curaj, se duce și-și sărută mai întâiu pământul din grădina sa frumoasă și mare; — să bage în grajdul său de vite și netezește pre fiecare vită cu mâna: „*Rămâneți cu Dumnezeu, vituțele mele*“; — scoate apoi din fântână o găleată de apă și bea cu dor încă odată apă din fântâna sa... Intră în casă — și sărută hainele, giuba, peptarul, șerparul; (chimirul) sărută icoanele cele sfinte de pre părete; și făcând trei mătâni, în năntea mesei din mijlocul casii, și sărutând masa sa iubită, de pre care de atâtea ori a mâncat cina și gustarea cu pruncuții săi, — cu lacrimi, cari îi curgeau părău, părău, pre obraz în jos — și sărută pruncuții în față... și sărută pruncii — și pe fetița cea mai mică, pre Lenuța, luându-o în brațe, plângând din toată inima ese pe ușă, ese pe poartă și cu vorba: „*Vai, căsuța mea cea dragă, cum rămâi de mine*“, să urcă în căruța, ce-l aștepta la poartă.

Acum plânsul era mai mare, și cu cât era mai mare, cu atâtea era mai înădușit... Acum numai lacrimile dela cei de față vorbeau.

Vasile se sui în căruța și cu el mama, muierea și trei copii; în o altă căruța, frați, surori, rudeni și prietini — iar după căruța un convoi mare de oameni, bărbați, flăcăi, neveste, fete și copii; — cu toții petreceau un mort viu, care nu se duce să se îngroape, ci se duce să se înstrăineze în cea mai depărtată străinătate.

De odată căruțele se pun în mișcare, și cu ele lumea, ce le însoțea la stațiune. Drum de restrite — golgota de dureri!

Și eu m'am dus cu Vasile până la stațiune.

Era mai să vină trenul, când ajunsesem cu toții la gară.

Și când trenul a sosit, par'că s'au rupt inimile, par'că s'au frânt sufletele... și au îngâbenit fețele. Iar când Vasile s'a suit în tren, nu era ochi să nu se ude, nu era pept să nu tremure; nu era om să nu blastăme o soarte și o ursită, ce te duce în țări străine! Bătrâna maică, a lui Vasile, învinsă de durere a căzut la pământ și a leșinat...

Iar fiul Vasile, cel care era deja numai să pornească — văzându-o, se scoboară iar din tren, — vine drept la dânsa, o ridică, o sărută, o mângâie și o îmbrățișează...

Impieगतul, dă signalul de pornire și Vasile se aruncă în tren, care pornind dispăre din vederea noastră și cu el bietul Vasile...

El s'a dus noi ne-am întors.

El s'a dus plângând și noi ne-am întors plângând; un plâns înocol, un plâns încoace.

Vasile s'a dus — la America!

La America, la țara banului, la chanaanul de argint și de aur.

La America, în acea zonă de lume îndepărtată, unde când la noi e ziă, acolo e noapte și unde altfel răsare și apune soarele ceriului, decum răsare și apune la noi...

La America, unde poate este alt aer, mai curat, de cum este la noi, — unde sunt, poate oameni mai buni, și mai cu dreptate, ca la noi; unde este poate o cultură și o civilizațiune mai modernă, ca la noi.

La America, la pământul plin de popoare diferite, cari nu se ceartă pentru limbă și pentru lege; unde poate nu e cunoscut șovinismul și proselitismul de suflate și de limbă.

La America, — Ja, la America, unde se duce Vasile... S P S

ULTIME STIRI.

Budapesta. 27 Iunie. Foaia oficială publică absolvirea banului croat Pejacevici din postul său și numirea lui *Rakodczay de ban al Croației*. Deputații croați au decis în ședința de eri a clubului lor să organizeze în dietă obstrucțiunea tehnică. Ei vor observa deocamdată față de noul ban o ținută expectantă.

București, 27 Iunie. În ședința de eri a camerei s'a dat cetire proiectului de lege pentru ratificarea măsurilor luate de guvern pentru a veni în ajutorul proprietarilor păgubiți în timpul răzcoalelor. Se știe că aceste măsuri constau în împrumuturi acordate celor păgubiți cu o dobândă de 6 la sută, garantate de stat și plătibile în trei ani. Dep. *Pietraru* spune că în principiu aprobă această măsură, face însă rezerve în ce privește aplicarea ei. Spune anume, că pentru stabilirea pagubelor au fost însărcinați prefectii și administratorii financiari, cari în cele mai multe casuri sunt nepriecători în ale agriculturii și prin urmare evaluările făcute nu pot servi de bază la ajutorul, [pe care îl va da guvernul. Nu vrea să facă greutatea guvernului, dar modul cum se aplică legea dă loc la favoruri și prigoniri. (Mare zgomot). Sfârșește făcând apel ca în timpul vacanțelor guvernul să facă evaluările pentru ca la toamnă să se poată da despăgubiri în cunoștință de cauză. La cererea majorității camerei discuția se închide și legea se votează.

Intre aplauze se votează apoi proiectul de lege pentru restituirea taxei de 5 lei ce se pusese pentru cazul când țărani ar suferi de secetă și li-s'ar împărți porumb.

La sfârșitul ședinței d-l P. P. *Carp*, șeful partidului conservator a făcut următoarea declarație: Acum, când s'au votat toate proiectele la cari ținea guvernul, îmi veți da voie să vorbesc într'o chestiune, jumătate personală, jumătate politică. Este vorba de comisiunea însărcinată cu reformele agrare. Guvernul a hotărât ca în acea comisiune să fie reprezentată și minoritatea și anume d-nii *Take Ionescu*, *I. Lahovary* și eu. Eu unul nu pot să primesc această însărcinare. Modul cum aș dori eu să se lucreze pentru acele reforme l'am arătat printr'o scrisoare adresată d-lui prim-ministru *Sturdza*.

Pe de altă parte, avem intenția să venim la toamnă cu un proiect complet de reforme administrative. D-l *E. Costinescu*, ministru de finanțe a răspuns, că declarațiunea d-lui *Carp* este o chestiune, care privește partidul conservator. Guvernul ia act însă de cele spuse de d-sa și va continua să lucreze așa cum crede că e bine. În același timp, e îmbucurător că cele două partide se iau la întrecere, pentru a asigura liniștea și fericirea acestei țări.

București. 27 Iunie. Camera de punere sub acuzare a găsit, că este caz de urmărire contra d-lor *Kogălniceanu*, *Vălescu* și *Florescu*, acuzați că au instigat pe țărani români la răzcoală și prin urmare i-a trimis înainte curții cu jurați.

Petersburg. 27 Iunie. De când cu disolvarea Dumei, teroristii săvârșesc zilnic atentate contra funcționarilor înalți.

Cumpărarea vacilor de lapte.

Stimate Domnule Redactor!

În numărul poporal cu data de 1 (14) Iunie ați publicat după „*Veterinarul*“ din *Ploești* un articol, în care se înșirau semnele unei vaci sau bivolițe bune de lapte. Ca întregire la acest articol, Vă rog, să publicați următoarele:

Semnele acestia sunt oare-care garanță, că o vacă care le are, e bună de lapte și e bine să căutăm cu prilejul unei cumpărări, ca vaca să întrunească cât mai multe din acestia, niciodată însă să nu ne mângâim la aceasta, ci să fim cu luare aminte și la alte împrejurări. Așa de pildă să nu uităm, că sunt anumite soiuri recunoscute, ca vaci lăptoase. Astfel sunt cele de *Pinzgau*, *Bonyhád*, *Simmenthal*, *Angeln*, *Allgau*, *Montavon*, *Schwiz*, *Innthal*, *Finstgau* și de *Honunda*, cari în 10—10 și jum. luni, cât ține mulsul, dau 2000 până în 3000 l. de lapte. Vacile de soiul amintit sunt peste tot bune de lapte,

aceasta însă nu însemnează, că fiecare dă lapte mult, fiindcă chiar între aceștia — ce e drept mai rar — sunt vaci cu lapte puțin.

Mult preț trebuie să punem și pe cunoașterea părinților. Insușirile bune, cu foarte puține excepțiuni, se moștenesc, ceea-ce însemnează, că juninca dela o vacă bună de lapte numai arareori va da lapte puțin. De aici urmează, ca să ținem totdeauna odraslele dela o vacă bună de lapte, iar la cumpărare să întrebăm sau să căutăm a ne încredința noi înșine, dacă părinții sunt de soi bun și în-deosebi dacă mama dă lapte mult.

Să nu uităm niciodată, că vârsta hotărăște mulțimea laptelui. Dela întâia fătare până la a 6-a sau a 7-a laptele e tot mai mult, iar de aci încolo scade. Ba chiar pe timpul celor 10—10 și jum. luni de muls la început laptele e mai mult, dar mai suptire, și din ce scade, e tot mai gros. În legătură cu aceasta ar fi cu cale să dau unele deslușiri, cum să cunoaște vârsta vacilor. Lucrul acesta însă nu se poate învăța numai din cetit, așa că ași face numai pradă de vorbă, dacă ași stărui la locul acesta mai mult. Mă mărginesc a da statul, ca fie-care să fie cu băgare de samă la împrejurarea aceasta și să caute a învăța dela cei mai bătrâni, cum se cunoaște vârsta vacilor.

Mai sigur decât toate acestea e să mulgem vaca, pe care voim să o cumpărăm odată de probă, ca să ne încredințăm, cât și ce lapte dă. Aceasta s'o facem ori de unde am cumpăra vaca, din târg sau din grajd, fiindcă acesta e singurul mijloc neînșelător.

Și aici să fim însă cu băgare de samă la o apucătură, de care se folosesc aproape toți vânzătorii. Anume înainte de târg nu mulg vaca o zi sau două, pentru-ca să se adune lapte mult și ugerul să se umfle, părănd astfel mai mare. Să nu ne bucurăm deci, dacă cu privilegiul cumpărării am muls lapte mult, fiindcă în zilele viitoare vom mulge mai puțin și numai arareori ca la cumpărare.

Cred, că nu e de prisos să mai adaug, că după legile noastre cumpărătorul poată să-și pretindă de la vânzător toți banii, până la un creișar, dacă cele spuse de vânzător s'ar dovedi de mincinoase, se înțelege dacă cumpărătorul cu martori sau cu contract în scris poate să dovedească în fața judecătorei dreptatea cuvintelor sale. Astfel dacă la vânzare vânzătorul ar zice, că vaca are vițel (egrea) că dă de pildă 10 litre de lapte și într'adevăr dă mai puțin, că e deplin sănătoasă și ajunși acasă am vedea că are o boală veche, banii dați putem să ni-i cerem îndărăpt fără nici o lipsă.

Statul încă sprijinește sporirea vacilor de soi prin mai multe măsuri. Imparte comunelor cu un scăzământ de 10—20% și în trei rate de câte o jumătate de an tauri, iar comunelor, pe cari le-ar ajunge vre-o nenorocire le dă în multe cazuri în cinste tauri. Tot aici amintesc, că prin legea din 1895 art. XLVII s'a înființat un fond pentru sprijinirea prăsierei vacilor de soi bun, din care să dă împrumuturi cu 4%, cu legământul de a le plăti în 3—5 ani în rate. Din acest fond s'a dat țăranilor din diferite părți ale țării împrumuturi în sumă de 200—300 de mii.

De mare însemnătate e și faptul, că pentru vitele cumpărate prin mijlocirea statului în cazul când aceștia s'ar prăpădi și ar ajunge înainte de vreme la tăere, în ministerul de agricultură să află un fond de asigurare, din care proprietarii sunt despagubiți. Cu deosebire gospodarii alcătuiți în tovărășie de lăptărit sau membrii în reuniunile economice comitatense primesc ajutoarele acestea.

Mijlocitor în toate afacerile cu statul e inspectorul zootehnic (álltenyésztési felügyelő), care în înțelesul ordinațiilor ministeriale trebuie să dea lămuriri despre tot ce privește creșterea vitelor.

t. i.

Reuniunea

Invățătorilor români gr. cat. din archidieceză.

De lângă Mureș, Iunie, 1907.

7. Despărțământul „Catina“ (Câmpia), și-a ținut adunarea de toamnă în comuna „Șopter“. Prezenți 12, absenți 13 membri. După ce numărul absenților a întrecut pe cei prezenți, nemirăm, că biroul central n'a cercutat pe oficiul protopopesc, ca să introducă cercetare disciplinară în contra celor neglijenți, cari nu cercetează adunările despărțământului organizate și prescise în statutele reuniunii și cum că din procesul verbal al ședinței de toamnă n'a scos cu nume pe cei absenți, ca așa barem publicul cel mare să-i cunoască pe aceea, cari să poartă cu un indiferentism bătător la ochi față de înaintarea reuniunii noastre.

În ședința numită, lecția practică a ținut-o înaintea a 12 colegi ai săi dl. Emiliu Macoveiu, învățător în localitate, despre: „Corpul omului“.

Dizertație nu s'a ținut, pentru-că președintele despărțământului pe motiv, că aceea nu i s'a comunicat prealabil spre opinare, n'a permis cetirea ei.

Comitetul central prea nimerit desaproabă în raportul său procederea președintelui, pentru-că după § 19 din statute, numai dizertațiile ce să cetesc în adunările generale din Blaj trebuiesc așternute comitetului central, cu 15 zile mai înainte de adunarea generală; dar și altfel atare procedură drastică — contrară prescrișilor statutele, împiedică mersul regulat al agendelor reuniunii, — căci nici în toată archidieceza nu s'a practicat până acum, ca dizertații să-și predeie lucrările lor președintelui despărțământului. Ne mirăm, că cum a permis d-l protopop, sau mandatarul său luarea unui atare concludent antestatutar?

În adunarea aceasta s'a decis, să fie rugat oficiul protopopesc din Catina, ca după ce instrucțiunea în școlile din district se începe în Septembrie, așa examenele finale să se țină în Aprilie.

Comitetul central observă la concludentul acesta, că după ce școlile noastre populare în general sunt indivize și prin urmare pe un despărțământ se vin puține oare de instrucțiune imediată; după ce frecventarea școlii încă lasă mult de dorit, după ce peste un sunt mai multe sărbători, așa este în detrimentul progresului scurtarea anului școlar. Ar fi foarte de dorit, când anul școlar în toate școlile noastre populare ar ținea 10 luni, atunci pe lângă un oarecare zel al învățătorilor am putea spera, ca să scadă numărul analfabeților.

Despărțământul acesta, cu toate că i s'a scris din partea biroului central, totuși a votat delegatului pentru adunarea generală din Blaj 10 cor. spese de călătorie. A decis mai departe, ca membrii să nu folosească taxele, până când comitetul central nu va întreprinde pașii necesari pentru încasarea taxelor restante.

Comitetul central regretă în raportul său general, că între membrii prezenți nu s'a aflat nici unul, care să protesteze în contra unui astfel de concludent. Tot de odată regretă, că învățătorii numiți își cunosc așa puțin datorințele lor și în loc de a reduce restantele mai adaug la ele.

Adunarea de primăvară nu s'a ținut.

În raportul comitetului central nu vedem nici o amintire despre pașii biroului central întreprinși la oficiul protopopesc atât în interesul încasării restanțelor, cât și pentru neobservarea prescrișilor statute față de neținerea adunării de primăvară. Președintele despărțământului ar face un mare serviciu, când ne-ar desluși despre starea faptică.

Despărțământul acesta are 35 membri ordinari, nu să poate lăuda cu nici un membru fondator, sau barem ajutător, deși locuitorii posed pământul cel mai fructifer al Câmpiei.

În decursul anului trecut a administrat la casa centrală în Blaj cu titlu de taxe dela membrii ordinari 64 coroane.

Mureșanul.

Producțiuni și petreceri.

Petrecere în Reteag. Inteligența română și tinerimea studioasă academică și gimnazială din jurul Reteagului invită la Petrecerea de Vară, care o va aranja la 12 Iulie st. n. 1907 (Sf. Petru) în edificiul școlii gr. cat. din Reteag. Prețul de intrare: de persoană 2 coroane; în familie 1 coroană 60 filleri. Venitul curat este destinat în favorul sf. bisericii gr. cat. din Reteag. Inceputul la 7 oare seara. Comitetul aranjator: Ioan Oltean, preot, președinte. Constantin Iuga, preot, vicepreședinte, Ștefan Bușia, preot, vicepreședinte. Gregoriu Ciuntereiu preot, secretar I. Pompeiu Făgărășan preot, secretar II. Ioan Sonea, preot, cassar, Vasile Tamaș preot controlor și încă 25 membrii în comitet

— **Inteligența română din Vidrasău** invită la Petrecerea de Vară, care se va aranja Dumineca după sfințele Rusali în 30 Iunie st. n. în grădina de Recea, iar în cas de timp nefavorabil în curtea din loc. Venitul curat e destinat în favorul ambelor biserică. Prețul intrării de persoană 1 cor. 60 fil. de fam. 3 cor. Inceputul la 7¹/₂ oare seara.

— **Tinerimea Academică din Caianul-mic și jur**, invită la: „Petrecerea de Vară“ ce se va aranja în Caianul-mic în sala ospătării din loc eventual în un pavilion pregătit spre acest scop în 30 Iunie st. n. a. c. Prețul de intrare: pentru persoană 2 cor. pentru persoană în familie 1 cor. 60 fil. Inceputul precis la 8 oare seara. Venitul curat este destinat, pentru formarea unui fond spre ajutorarea școlii locale. În caz de timp favorabil după petrecere dimineața escursiune la lacul de „Sub Cetățea“. Președinte: Teodor Cotușiu protopop on. Vicepreședinte I. George Moldovan preot. Vicepreședinte II. Joan Boca director de bancă. Secretar I. Alexandru Sigarteu preot. Secretar II. Gregoriu Ciuntereiu preot. Cassar Ioan Man. Controlor Ioan Baieș preot. Comitetul aranjator: președinte: Joan Boca candidat de adv. și încă 24 membrii.

— **Tinerimea română din Bazna și jur** invită la petrecerea de vară, ce o aranjează în 14 Iulie n. 1907 (Dumineca după St. Petru) la scările Bazna în sala hotelului comunității bisericii săsești. Venitul curat este destinat pentru biblioteca despărțământului Dicioșanmartin al Asociațiunii pentru lit. rom. și cultura pop. rom. Prețul de intrare: Pentru persoană 1 cor. 60 filleri, pentru familie 4 cor. Suprasolvirile marinimoase să primesc cu mulțumită și să cvitează pe cale ziaristică. Ofertele binevoitoare să să trimită la adresa d-lui Dr. Romul Boilă avocat Dicioșanmartin, de unde se pot câștiga și eventuale informațiuni. Comitetul aranjator e compus din 47 membrii.

MULTE ȘI DE TOATE.

Un mijloc pentru prinderea șoarecilor.

Iei o farfurie adâncă și o așezi pe scânduri cu fundul în sus, însă o ridici puțin într'o parte, punând o nucă. Bagi de seamă ca nuca să fie eșită prea puțin în afară și cea mai mare parte să rămâie sub farfurie. Șoarecilor le plac mult nucile. El va veni, va intra sub farfurie și se va prinde acolo.

*

Prepararea palelor de pălărie din Japonia.

Grăul, care dă palele pentru pălării în Japonia, se cultivă aproape numai în regiunea Okayama aproape de țărmurile mării Interioare; cele mai bune pale de pălării provin din localitatea Kasooka. Ele se cultivă pe povârnișurile dealurilor, bătute de soare la amiază și adăpostite din partea nordică: vântul de mare le este prielnic. Cu cât înălțimea este mai mare, cu atât palele sunt mai albe. Climatul este temperat, înghețurile sunt mai rari și mai puțin aspre; iarna este uscată, primăvara caldă și umedă. Cultura se face în brazde ridicate de 12 centimetri, iar pământul este îngrășat prin îngrășăminte omenești împrăștiate.

Straturile se fac pe la sfârșitul lui Noemvrie sau în Decemvrie, iar recolta pe la sfârșitul lui Maiu sau începutul lui Iunie. Semanța este mică și n'are preț prea mare pentru consumare. Seceratul se face la câțiva centimetri deasupra pământului: se fac snopi dela 10—12 centimetri în diametru, se usucă la soare pe niște capre de bambu, apoi se deslipesc spicele prin ajutorul unui pieptene de fer, care servește de asemenea și la scoaterea boabelor de orez. Palele sunt apoi înalbi-

te prin ajutorul vaporilor de acid sulfuros, adus de aburul de apă, iar snopi rămân expuși la aburi timp de cinci ore. După uscarea palele sunt tăiate atât dela partea de jos cât și dela partea de sus dela 2 noduri, reducându-le la o lungime aproape de 18 centimetri.

Alegerea paielor se face prin ajutorul unor ciururi de tinichea, ce aleg palele în trei categorii.

Palele sunt apoi despicate din nou; Japonzii au pentru aceasta un aparat special făcut dintr'o pâlnie. Deschizătura cea mică este străbătută de o foaie simplă; e o pâlnie potrivită pentru fiecare dimensiune de paie. Această industrie datează în Japonia de 15 ani; ea a dat un export anual de 8.802.000 bucăți pentru 7.640.000 franci, fără să fie coprinsă consumația locală.

Anglia este tara care importă cel mai mult din aceste pale de pălării, Franța vine în al patrulea loc după Statele-Unite și Hong-Kong; dar la 1902 importarea în Franța s'a încinoit în valoare față de aceea dela 1901. E destul de probabil, că grănele din alte regiuni tractate cu îngrijire ar putea de asemenea să dea produse, ce ar putea fi exportate în străinătate. Ce nu s'ar putea face din palele, ce cresc cu atâta abundență pe scumpul pământ al țării noastre? De câțiva timp împletiturile de paie din insula Madagascar par a fi cerute în Franța.

Răsgândire.

Sgârçitul, când a făcut clacă s'a văzut atâta lăcustră de oameni împânzându-i lanul și mântuindu-i treaba cât ai bate din palme a zis bucuros:

— Ehei, săracele mâini multe, tare-s bune!..

Da când s'a făcut seară și-a întins masă clăcașilor, sta posomorât și se uita chiorăș cum pierie udătura, de par'oă s'ar fi dus pe gura lupului, ș'atunci s'a întors cu ciudă:

— Dă dracului, că nu-s de soiu gurile multe..

„Albina“.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Braniceu

De vânzare:

O vilă în Előpatak, care constă din trei corpuri, pe un teren de peste 5000 metri pătrați cu pădure de stejari și brazi.

Amatorii se vor adresa la subsemnatul în București, iar dela Iulie—Septembrie la Előpatak.

V. N. Orgidan,
Strada pânzari 9.

Vindecarea deplină a bôlelor secrete.

Să nu pregete nimeni într'o oes-tiune atât de gingașe a se presenta odată în persoană, pentru ca cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din streinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea bôlei, ori cât de adânc ar fi bôla înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea rēului, ceea-ce fie-care o pôte face acasă fără de a-și împiedeca ocupațiunile. Dacă cine-va nu pôte veni în persoană, atunci se-și descrie bôla cu deămenuntul și după ce va fi esaminată, va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisore puee marșă de răspans. După încheierea curei, scrisorile se ard séu la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecuritor și curățitor e institutul special al d-rului Palóc, medic de spital (Budapesta VII Kerepesi-út 10) unde cu bună voință și conștiințioasă capătă ori cine (bărbat séu femeie) deslușiri asupra vieții seosuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberază de bôlă și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor ținice Dr. Palóc vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metotul séu propriu de vindecare și oasurile cele mai neglijate, bôlele de beșică, de țeve, de testicule, de șira spinărei, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, bôla albă, bôle de sânge, de piele și tôte bôlele ce se țin de organele seculare femeesci. Pentru femeie e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palóc de la 10 ore în. a. până la 6 ore séra (Duminecă până la 12 ore la amiază).

Adresa Dr. Palóc, medic de spital, Budapesta VII, Kerepesi-út 10.

Nr. 33 P. 1907.

Publicațiune de vânzare.

Reprezentanța bisericilor rom. gr. or. din Bran prin aceasta aduce la cunoștință publică, cumcă din pădurea lor comună „Predusiu“, aflătoare pe teritoriul comunei Șimon și în depărtare de drumul de stat 6 kilometri, iar de stațiunea călei ferate „Tohanul-vechiu“ 16 kilometri, pe baza aprobării conzistoriale Nr. 4978—Ep. 1907 și a comisiunii silv. Nr. 1461—1906, vinde un complex de pădure de brad (molitv) și cellulose de 3255 jug. kat. cu un cuart de lemne după prețuiala oficiului silvanal de 7516 m³.

Vânzarea se va face în calea licitațiunei publice și prin oferte închise în ziua de 24 Iulie st. n. 1907 la 10 oare a. m. în localul școlael centrale rom. gr.-or. din Bran (Törösvá). Prețul strigărei, sub care pădurea numită nu se va vinde — e de 45,000 coroane.

Vadiu la licitațiune 4510 cor. Oferte în regulă în scris se primesc de președinte până la ziua de licitațiune oarele 10 a. m. și numai după terminarea licitațiunei verbale să desfac.

Ofertele în scris, vor fi închise în o covertă trebuie să fie provăzute cu un timbru de 1 cor. și suma oferită trebuie să fie scrisă cu cifre și litere în mod legibil și neîndoelnic. Mai departe ofertele acestea au să conțină declarațiunea, că oferentul cunoaște condițiunile de licitațiune și de contract, le primește pe acelea și se supune întru toate acelor condițiuni. Fie-care ofert închis trebuie să conțină vadiul arătat sau în bani gata, sau în hârtii de valoare.

La licitațiunea verbală, licitanții de asemenea au să depună vadiul arătat sau în bani gata, sau în hârtii de valoare.

Condițiunile de licitare și de contract apoi conspectul tulpinilor măsurate, — pot fi văzute în oarele oficioase la oficiul silvanal din Bran (m. k. erdögonokság-Törösvár) precum și la președintele aici subscris.

Condițiunile de licitare și contract la cerere să trimit ori și cui și în ori-ce loc, dacă pentru acelea trimite înainte de fiecare exemplar câte 2 coroane.

Bran, în 6/19 Iunie 1907.

În numele reprezentanței centrale a bisericilor rom. gr. or. din Bran:

George Enescu,

paroch în Moeciu-inferior, președ.

(3902,1—1.)

Concurs.

Pentru regularea dărei de pământ în cercul notarial Zlatna începând cu 1 Iulie st. n. 1907 caut 2 puteri de lucru pe deplin experți în afacerile de dare și catastru.

Reflectenții să se adreseze subscrisului, dela care vor primi condițiunile.

Zalatna, 21 Iunie n. 1907.

Iuliu V. Albini,

notar.

2834,4—5.

Agenți

pentru orașele Monarchiei pot avea venit bun prin vânzare de

Rulete de lemn și Jalusi din fabrica din Braunau.

Manufactura Helmann & Merkel Braunau în Boemia.

Nu perdeți din vedere a Vă interesa de condițiunile favorabile.

(2893,2—3)

La tipografia și libtaria A. Mureșianu se află de vânzare următoarele: Cărți literare apărute din ediția „Minerva, București.

- N. Petra-Petrescu. *Ilie Marin*, istoriografie pentru tinerime, localisată după nemțesce. 193 pag. Prețul cor. 1.50
- Vasilie Pop. „*Domnița Viorica*“ roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani 20)
- M. Salodeanu. „*Floarea Oflită*“, roman. Prețul 2 cor. (plus porto bani 20)
- Ștefan Iosif. „*Credințe*“. Poesii à cor. 1.50
- Em. Gârleanu-Emilgar. „*Bătrânii*“, schițe din viața boerilor moldoveni 1.50
- Eugeniu Bourceanu. „*Povestiri din copilărie*“. Prețul à cor. 1.50
- M. Eminescu. *Poesii postume*, ediție nouă, 263 pag. cu note. Prețul c. 1.50
- N. N. Beldiceanu. „*Chipuri dela Mahala*“ Conține 305 pag. Prețul cor., 1.50
- Ion Manolache-Holda. *Fete, portrete schițe și nuvele*, ediție I. 316 pag. Prețul Lei 1:50

II. *Chendi*. „*Fragmente*“. Un șir de interesante articole (informațiuni literare), și sunt o continuare a volumelor „*Preludii*“ și „*Foileton*“ scri-se. 246 pag. Prețul . . . Lei 2.50

PUBLICAȚIUNE.

Societatea comercianților români din Brașov oferă pe anul 1907—1910 ajutoare de câte 100—200 coroane pe an pentru învățăceii aplicați deja sau cari se vor aplica de aici înainte în Brașov la vre-o ramură de negoț.

Aceste ajutoare se asigurază învățăceilor pe tot timpul, cât se vor afla în Brașov la vre-o ramură de negoț, dacă se poartă bine.

Dela cei cari aspiră la vre-unul din aceste ajutoare să pretinde să aibă cel puțin 2 clase gimnaziale, reale sau civile.

Petenții au să prezinte la președintele societății următoarele documente:

- 1) Carte de botez; 2) atestat de școală; 3) atestat medical; 4) atestat despre starea materială a părinților, și 5) Contractul încheiat cu respectivul șef.

Cererile sunt a să adresa D-lui **Ioan Săbădeanu**, comersant în Brașov. Brașov, în 13/26 Iunie 1907.

Ioan Săbădeanu, președinte. **Ioan Lengeru,** secretar.

(1—3.)

Economilor!

Înainte de a lua un împrumut cereți prospect gratuit dela:

„**OMNIA**“,

Intreprindere de credit și comers în VERSEȚ (Versecz).

Împrumuturi hipotecare cu

4¹/₂% — 5¹/₂%

pe restimp de 10—70 de ani.

Capitalul restant — sau și numai părți din capital — să poate ori și când replăti. După capitalele replătite nu să mai solvesc camete, deci un împrumut încheiat chiar pe 70 de ani se poate achita d. p. și numai în 10 ani. E consult a lua împrumutul pe durată lungă, căci fiind ratele obligatoare mai mici sunt chiar și în ani cu recolta slabă ușor de solvit, iar în anii cu belșug se pot solvi părți mai mari din capital

Prin „OMNIA“ se pot procura și cele mai bune **mașini de treierat**, precum și ori ce fel de **mașini economice și motoare**.

Tot la „OMNIA“ se primesc și asigurări de viață și de înzestrare.

Agenți harnici primim în toate comunele.

Epistolele fără marcă pentru răs-puns nu le resolvăm.

Picături pentru ușurarea vânturilor și cărceilor

Bibergeiltropfen

Un medicament de casă probat încă din anul 1844, care escitează pofta de mâncare și promovează mistuirea.

Prețul unei sticle 1 cor.

Se trimite numai 2 sticle cu rambursă de 2 coroane 50 bani.

Comande a se adresa:

JULIUS BITTNER'S Apotheke in Gloggnitz

(2775,11—25.)

Niederösterreich.

P. Canon Antwerpen

Lange Herrenthalsche Straat 23.

Expedient de pasageri

concesionat de guvernul reg. belgian cu cautiune de franci 40,000.

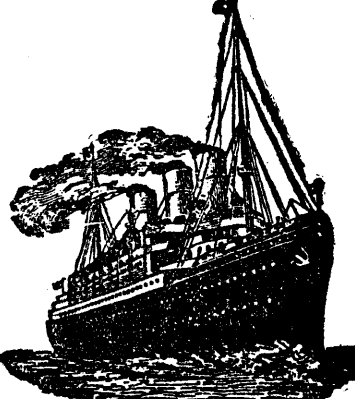
Expediez pasageri la **NEW-YORK & Canada Nordamerica și Sudamerica**

precum și la toate locurile din lume

Direct cu Vapoare de postă Clasa primă, cu prețuri foarte ieftine.

Mâncare și serviciu escelent pe Vapor

Informații despre Nordamerica și Canada la dorință, se comunică cu plăcere.

P. CANON ANTWERPEN, Lange Herrenthalsche Straat 23.

Descriere despre CANADA la cerere se trimite gratis și franco.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vândătorii de cărți prin orașe și târguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu“

pentru credincioșii de religiunea ortodoxă română, cuprindând rugăciuni de dimineață și de seară, la sfânta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folosite 56 la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Această carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acesteia mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „*Lauda lui Dumnezeu*“ s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se poate căpăta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și toate în preț foarte moderat.

Prețul lor este:

	Cor. b.	Cor. b.
Legătură trairnică neagră și aurită cu séu fără chip sfânt	— .90	Imit. de fildes cu catifea și închietore 2.65
Imit. de fildes în alb séu negru	1.60	" " " cu catifea și podobă mai mare 3.10
" " " cu încheietore	1.80	
" " " cu cadriu argintat și închiștore	2.10	

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „*Cartei de rugăciune întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca*“ cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprindând asemenea toate rugăciunile noastre folosite ar fi cea mai potrivită carte de rugăciune pentru toți școlarii.

Prețul acestei cărți:

In pânză neagră . . . cor. 1.—
" " " ceva mai luxosă . . . cor. 1.20
" " " format ceva mai mare . . . cor. 1.40

Tote acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vândătorii.

Cântarea înaltă sufletul!

George Dima: Cele mai frumoase compozițiuni de caracter bisericesc și lumesc pentru cântare și pian, coruri mixte și de bărbați etc. ale acestui măestru al muzicii au apărut la **H. ZEIDNER** în Brașov. Catalog gratuit!

În aceeași librărie este un sortiment bogat de **cărți literare românești**, de utensilii pentru scris și desemn, deposit de **hârtie**, și despre aceste se află catalog, care se trimite gratuit.

(2805,11—52.)

Produsele Fabricii de mărfuri argiloase din Cristian (țevi de piatră și articole Chamotte) se află de vânzare cu prețuri originale numai în **Depositu** **lul din Brașovul-vechiu, Strada lungă Nr. 35, care s'a deschis din 1 Maiu.** (2848. 17-39)

M A R E
asortiment de aparate fotografice

și articoli necesarii la
fotografii

cu prețuri foarte ieftine recomandă

Med. Droguerie

C. H. NEUSTÄDTER,
B R A Ș O V,

Strada Porții nr. 15.

Trimiteri cu posta in fiecare zi.

Cruce séu stea după electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a
acest aparat vindecă boa-

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

se da împrejurării, că
le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, astemii, amețeli, țuituri de ureche, bătăte de inimă, sgârșiri de inimă, asmă, auđul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, reoală la mâni și la picioare, reumă, podagră, ischias, udul in pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate încurse din toate părțile lumii, cari prețuesc cu multămire invențiunea mea și ori-cine póte examina aceste atestate Acel pacient care in decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ese confundu cu aparatul „Volta“, de óre-ce „Cruce-Volta“ atât in Germania cât și in Austro-Ungaris a fost officios oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e in genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja lefinătatea crucel male electro-magnetice o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e 8 cor. Pretul aparatului mic e 6 cor.

folosibil la morburii, cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țérs și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V/28, Strada VADÁSZ 34,
colțul strada Kálmán.

Magazin de încălțăminte

ALFRED IPSEN

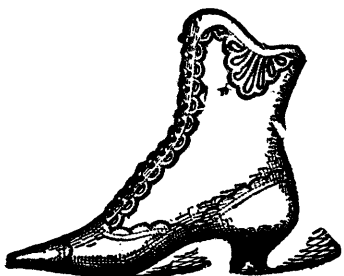
Brașov, Strada Vămei 36, vis-à-vis de Cafeneana Transilvania
(Halta Tramvaiului.)

Mare asortiment și deposit bogat de Ghete pentru stradă,
Sport, de lucru și de lux, potrivite după picior și cu prețuri
foarte ieftine.

Specialitate: Ghete fine cu sic lucrate după măsura
și metod ortopedic. — La comande de
afară ajunge trimiterea unei ghete vechi ca măsură.

Reparaturi

se fac prompt
și ieftin.

(2817,9-4.)

Articole de toaletă:

Săpunuri de toaletă, Parfumerie, Eau de cologne,
Pudră, Pomadă, Cremă, Pastă pentru dinți, Apa
de gură, precum și articoli pentru cultivarea pielei,
fabricat strein și indigen. Asortiment bogat, se capătă
cu preț foarte ieftin la

G. EITEL,
Strada Vămei 18.

Institut indigen. Banca de asigurare
„TRANSILVANIA“
din Sibiu

intemeiată la anul 1868

in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),
asigurează in cele mai avantagioase condiții:

contra pericolului de incendiu și esplosiune,
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

in toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin
fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața
întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului:

94,975.294 cor.

Capital asigurat asupra vieții:

9,239.195 coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295,120-15 c., pt. capitale asig. pe viață 3,760,810-21 c.

Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea in Sibiu,
strada Cisnădiei nr. 5 etagiul I. curtea I, și priu agenturile principale
din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate
comunele mai mari.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai
bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot
felul de caractere de litere din cele mai moderne
este pus in pozițiune de a puté esecuta ori-ce
comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ

DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ

DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURİ.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURİ.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverts, in toță mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc in biuroul
tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, in eta-
giul, înderépt in curte. — Prețurile moderate. —
Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.